

OMENIA

Revista trimestrială a
FEDERAȚIEI NAȚIONALE "OMENIA"
a Caselor de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor din România

Anul 8 nr. 2 (30)

www.fn-omenia.ro; www.omeniatv.ro

Iunie 2016

SUNTEM PESTE UN MILION PATRU SUTE DE MII !

CONSILIUL NAȚIONAL a aprobat prima strategie de advocacy a Federației Naționale "OMENIA"

pag. 1-3

Federația Națională "OMENIA"
a C.A.R.P.-urilor din România,
membră a Platformei AGE Europe

**Federația
Națională "OMENIA"**
prezentă la **ONG
Fest – Atelierul de
Fapte Bune** pag. 19-21

Consiliul Național a aprobat prima strategie de advocacy a Federației Naționale "OMENIA" / The National Assembly approved the first advocacy strategy for National Federation „OMENIA”	1-3
"Peste 35% din produsele pe care le cumpărăm le aruncăm la gunoi" / We throw over 35% of the products we buy.....	4-7
“Politicieni, nu mai faceți experimente pe poporul român” / Politicians, stop making experiments on the Romanian people	8-11
Lupta împotriva abuzurilor asupra persoanelor vârstnice în domeniul sănătății și al îngrijirii pe termen lung - Eveniment comun AGE / Fighting elder abuse in health and long - term care - AGE joint event	12
Proiectul "Vârsta a treia - prioritate pe agenda publică" la final / „Third age – a priority on the public agenda” project at the end.....	13-14
Caravana Cafenelele Seniorilor - drumul spre Parlamentul Seniorilor / The Caravan Seniors debates – the road to the Seniors Parliament.....	15-16
BUTONUL ROȘU - un sistem unic de teleasistență destinat persoanelor vârstnice din România / The RED BUTTON - an unique tele-assistance system for elderly in Romania.....	17-18
Federația Națională "OMENIA", prezentă la ONG Fest - Atelierul de Fapte Bune / „OMENIA” National Federation at the NGO Festival – The good deeds workshop	19-21
Serviciile sociale și importanța lor în asigurarea calității vieții persoanelor vârstnice / Social services and their importance in promoting the quality of life of older people	22-24
Constituționalism și modernizare românească / Constitutionalism and Romanian modernization.....	25-26
Ce modificări se aduc la ORD. nr. 1802/2014 privind situațiile financiare anuale și planul de conturi al entităților economice prin ORD. nr. 4160/2015 / What changes apply to order no. 1802/2014 regarding the annual financial statements and the chart of accounts of economic entities by order no. 4160/2015?	27
Cum se ajunge în 2030 ca pensia stabilită în anul 2001 să devină ajutor social de 400 lei/lună și cum se va ajunge la egalitatea între sexe / How can the pension established in 2001 will be a social aid of 400 RON/month in 2030 and how will become gender equality	28-30
Veteranul / The veteran	31
Poezii / Poems.....	32-35
Întrebări ale reprezentanților C.A.R.P.-urilor / Questions from the representatives of pensioners mutual help house associations	36-39
Enciclopedia înțelepților / Philosopher's encyclopedia	40

Președinte de onoare Ing. Gheorghe Chioaru

Director

Ec. Giorgică Bădărău
tel. 0752.001.404

COLEGIUL DE REDACȚIE

Redactor șef

Ec. Ilie Șopandă
tel. 0752.001.432

Redactor șef adjunct

Ec. Cicerone Olivo
tel. 0752.001.405

Redactor

Ing. Vasilică Fălcută
tel. 0752.001.406

Redactor

**Dr. Laura-
Eleni Nedelescu**

Redactor

Milena Tomescu

Redactor

Ionuț Crivăț

Redactor, corector,
Sociolog

Ionuț Ardeleanu
tel. 0752.001.437

Redactor, Tehnoredactor

Irina Andrei

NORME DE COLABORARE

Cititorii pot trimite pe adresa redacției texte și fotografii care se încadrează în tematica revistei. Răspunderea juridică pentru conținutul articolelor aparține în exclusivitate autorilor, conform art. 206 CP. Informațiile referitoare la geografia și istoria zonelor în care se află sediile asociațiilor C.A.R.P. au fost preluate de pe enciclopedii online.

Revista poate fi citită și online pe
www.fn-omenia.ro

CONTACT

COLEGIUL DE REDACȚIE

București, Sector 5,

Str. Amurgului 53, cp 051983

E-mail: fn.omenia@yahoo.comE-mail: secretariat@fn-omenia.ro

tel/fax: 021-456-3699

COPYRIGHT:

Este autorizată orice reproducere,
cu condiția specificării sursei.

CONSILIUL NAȚIONAL a aprobat prima strategie de advocacy a Federației Naționale “OMENIA”

Consiliul Național desfășurat în zilele de 14-15 aprilie 2016, forumul anual, așteptat cu deosebit interes de conducerile asociațiilor membre, s-a remarcat prin aspecte relevante pentru nivelul de dezvoltare atins de Federația Națională “OMENIA”, cea mai importantă organizație reprezentativă a pensionarilor din România.

Astfel, pentru prima dată de la înființare, Consiliul Național s-a desfășurat pe durata a două zile, prima zi fiind dedicată pregătirii președinților în cadrul proiectului “Vârsta a treia –

prioritate pe agenda publică”, precum și a contabililor șefi și a cenzorilor șefi pe probleme de specialitate.

În cadrul proiectului, președinții C.A.R.P.-urilor afiliate au beneficiat de pregătirea în management și advocacy de experiența unor formatori celebri din cadrul Facultății de Sociologie și Asistență Socială a Universității București – profesor univ. dr. Mihaela Lambru, Opportunity Associates Romania – director executiv Dana Nicolescu, Institutul de Cercetare a Calității Vieții din cadrul Academiei Române –

cercetător Claudia Petrescu etc.

Contabilii șefi și cenzorii șefi, în cadrul atelierului de specialitate dedicat lor, care a dezbătut cele mai noi probleme din domeniu, în special cele ridicate de noul cod fiscal, au purtat discuții deosebit de utile cu expert contabil Virginia Greceanu Cocoș, autor a peste 20 de cărți și colaborator fidel al redacției revistei “OMENIA”.

Spațiile generoase puse la dispoziție în cadrul Rin Grand Hotel din București au facilitat din plin organizarea activităților prevăzute în plan.

Expozițiile de carte cu vân-

zare puse la dispoziție de trei edituri de prestigiu din capitală cu ultimele noutăți din domeniul economico-financiar, medical, și nu numai, au reușit să satisfacă o mare parte din cerințele celor 187 de participanți și invitați.

Dar, prima zi a rămas în memoria participanților prin finalizarea, printr-un proces participativ, a Strategiei de Advocacy a Federației Naționale „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România pentru perioada 2016-2019, prima strategie de acest gen a unei federații de pensionari din România.

Asociațiile de pensionari membre ale federației, membrii lor asociați-persoane fizice au simțit de multe ori că nu sunt ascultați, au văzut că problemele lor nu sunt rezolvate, că atât la nivel central, cât și local, cerințele lor nu sunt în centrul atenției decidenților politici, iar influențarea agendei publice a devenit o necesitate stringentă, și în același timp cu caracter permanent.

Pregătirea managementului C.A.R.P.-urilor din acest modul a fost precedată de alte trei module de pregătire cu membrii Comitetului Director și Secretariatul general al Federației Naționale „OMENIA”.

În ziua a doua, în Plenul Consiliului Național, au fost prezentate, dezbătute și aprobate raportul de activitate al Comitetului Director pentru anul 2015, planul de acțiune al federației pentru anul 2016, Strategia de Advocacy a Federației pentru perioada 2016-2019, execuția bugetară pentru anul 2015, bugetul de venituri și cheltuieli pentru anul 2016, raportul comi-

siei de cenzori pentru anul 2015.

Raportul de activitate al Comitetului Director prezentat de președintele Federației Naționale „OMENIA”, ing. Gheorghe Chioaru, a scos în evidență activitatea desfășurată în anul 2015 de asociațiile membre pentru îndeplinirea obiectivelor din strategia de dezvoltare pentru perioada 2015-2019, eforturile depuse pentru perfecționarea activității de acordare a împrumuturilor financiare rambursabile în condițiile în care legislația a devenit din ce în ce mai neprietenoasă cu persoanele vârstnice.

Astfel, legea privind schema de garantare a depozitelor bancare, care a exclus C.A.R.P.-urile, legea 138/15.10.2014 și OG 1/03.02.2016 de modificare și completare a codului de procedură civilă au afectat activitatea acestor asociații, prima prin negarantarea depozitelor, iar celelalte două prin instituirea unor cheltuieli suplimentare, uneori împovărătoare pentru vârstnici, ca urmare a obligativității utilizării instituției executorului judecătoresc în

executarea popririilor celor intrați în incapacitate de plată.

Serviciile de asistență socială oferite de C.A.R.P.-uri printr-o paletă foarte largă de activități și care au făcut din aceste asociații principalul sprijin neguvernamental pentru vârstnici au fost subliniate de participanți și elogiuate de invitați și parteneri.

Prestările de servicii dar și activitățile de socializare și petrecere a timpului liber organizate de C.A.R.P.-uri prin centrele de zi, cluburi, biblioteci, cercurile de creație și aplicative, cercurile de literatură, pictură, cercurile „bunicii internauți” ori cursurile de limba engleză au fost apreciate atât în raport, cât și în cuvântul participanților.

În același timp, relațiile federației cu partenerii tradiționali precum, Asociația Națională pentru Protecția Consumatorilor, Promovarea Programelor și Strategiilor din România, Crucea Roșie, Crucea Alb Galbenă, Federația „Solidaritatea” a Pensionarilor din România au scos în evidență preocuparea pentru dezvoltarea în comun a acelor ser-

În acest sens, subliniez importanța pe care o va avea Centrul de management și advocacy al federației înființat și cu personalul instruit prin proiect și aprobat în plenul Consiliului Național.

Alături de participanții de drept, un rol proactiv în desfășurarea activităților l-au avut invitații de prestigiu ca: Petru Movilă, deputat în cadrul Comisiei pentru sănătate și familie, Daniela Moroșanu, secretar general adjunct în Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice; Sorin Mierlea, președintele Asociației Naționale pentru Protecția Consumatorilor și Promovarea Programelor și Strategiilor din România; Marin Iancu, președintele Federației Naționale "Solidaritatea" a Pensionarilor din România și, nu în ultimul rând, Jozef Goebels, președintele ADR Flandra, primul nostru partener extern din Europa.

Nu puțini au fost participanții care la final au elogiât Consiliul Național din acest an, spunând că "s-a rupt gura târgului", prin locația stabilită, condițiile oferite pentru desfășurarea lucrărilor, problematica aleasă, calitatea discuțiilor în sesiunile de lucru, pe ateliere, precum și a debaterilor în plen.

Se poate conchide că forumul nostru anual, în anul 2016, a avut ștacheta foarte ridicată și ne obligă să menținem standardul atins și în viitorii ani.

Îmi exprim speranța că, împreună, ca de fiecare dată până acum, vom reuși.

**Secretar general
Ec. Giorgică Bădărău**

vicii și activități care sunt vitale pentru vârstnici.

De asemenea, participarea federației, ca reprezentant național, la activitățile Platformei Europene AGE, a demonstrat rolul pe care și l-a asumat, cu deplină responsabilitate, de reprezentare a vârstnicilor din România și, în același timp, de a informa proprii membri despre politicile europene care privesc această categorie de persoane.

Dar, modul în care participanții la Consiliul Național își văd propriul viitor, cum gândesc evoluția federației se reflectă în Planul de acțiune pentru anul 2016 și în Strategia de advocacy pentru perioada 2016-2019.

Astfel, prioritățile pentru anul 2016 vizează:

- Întărirea capacității de management în toate domeniile funcționale ale federației – conducere, sisteme de operare și management, resurse financiare, servicii oferite, relații externe;
- Dezvoltarea activităților de advocacy – acțiuni pentru influențarea agendei publice cu privire la problematica persoanelor vârstnice;
- Perfecționarea activității de

acordare a împrumuturilor financiare;

- Dezvoltarea activităților specifice economiei sociale și economiei de argint;
- Creșterea numărului asociațiilor membre acreditate ca furnizori de servicii sociale;
- Sprijinirea asociațiilor membre în vederea realizării, cu fonduri nerambursabile, a unor obiective și programe de asistență socială și medicală;
- Extinderea voluntariatului în sprijinul persoanelor vârstnice aflate în risc social și medical;
- Dezvoltarea relațiilor de cooperare cu organizații de pensionari membre ale Platformei Europene AGE, alte asociații naționale și internaționale;
- Dezvoltarea de parteneriate cu instituții publice centrale și locale și agenți economici.

În mod evident, proiectul "Vârsta a treia - prioritate pe agenda publică", care a avut ca promotor Asociația C.A.R.P. "OMENIA" București și beneficiare toate asociațiile c.a.r.p. membre ale federației și-a pus decisiv amprenta asupra desfășurării lucrărilor și, cu siguranță, asupra activităților viitoare.

„Peste 35% din produsele pe care le cumpărăm le aruncăm la gunoi!”

SORIN MIERLEA, președintele Asociației Naționale pentru Protecția Consumatorilor și Promovarea Programelor și Strategiilor din România, trage un semnal de alarmă

Când vorbim de vulnerabilitatea persoanelor vârstnice, indiferent că ne referim la sistemul de protecție socială, pensii mizere, lipsa medicamentelor etc., ar trebui să ne gândim și din poziția de consumatori. Lipsa de informare și banii insuficienți îi fac pe vârstnici să opteze, nu de puține ori, pentru produsele și serviciile îndoielnice. Ce drepturi avem, dar și ce

obligații, cum alegem un produs optim pentru sănătatea și portofelul nostru de tranziție, cum îl depozităm și cum citim eticheta și, în primul rând, cui ne adresăm dacă avem nemulțumiri, aflați dintr-un interviu pe care bunul prieten și partener al Federației Naționale “OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România, domnul Sorin Mierlea, președintele InfoCons, a avut amabilitatea să ni-l acorde.

Domnule Sorin Mierlea, cât de informate sunt persoanele vârstnice cu privire la conceptul de consumator și de protecție a consumatorului?

Persoana vârstnică este mai puțin informată. Persoana vârstnică poate nu are atâtea abilități pentru a accesa internetul. Are anumite metode în privința calității și a

disponibilității de a se informa. Nu în ultimul rând, persoana în vârstă are anumite nevoi speciale pe anumite segmente care nu sunt poate la fel cu ale unei persoane active. Din această

perspectivă avem și un număr 021/9615, un număr cu tarif normal în rețeaua Telekom, care poate fi accesat și de către persoanele vârstnice. Fie că discutăm de un contract de închiriere, un contract bancar, că discutăm de achiziționarea unui produs tip iaurt, salam, medicament, relația pe care o persoană o are cu medicul de familie, cu asociația de locatari, toate acestea reprezintă o interacțiune între persoana respectivă în calitate de consumator – cum este denumită de legislația europeană și națională – și persoana juridică.

Cum ne raportăm la balanța calitate-preț?

În general, consumatorul român și mai ales consumatorul de vârstă a treia este dispus mai mult să se uite și să compare serviciile și produsele după preț, mai puțin după ceea ce conține sau calitatea produsului. Dacă am face acest lucru, cred că am avea mai multe produse calitative la raft, am avea mai puține produse defecte în casă, mai puține produse cu semnul întrebării în frigider și, până la urmă, am avea șansa de a avea mai multe produse de calitate, dar și o sănătate mai bună. Din această perspectivă, îmi permit să vă dau și câteva sfaturi:

În primul rând, trebuie să

ne uităm pe etichetă și eticheta să fie în limba română, să ne uităm la zona de ingrediente – când discutăm de produse agroalimentare sau produse de îngrijire personală. Trebuie să ținem cont ca ingredientele să fie în ordine descrescătoare, ceea ce înseamnă că primul ingredient trebuie să fie în cantitatea cea mai mare, ultimul în cantitatea cea mai mică. De exemplu, dacă vrem să cumpărăm pateu cu ficat de porc și vedem că ficatul de porc este ultimul din vreo 14 ingrediente ar trebui să ne orientăm spre altceva. Un sfat pe care îl dau de fiecare dată: dacă din ingredientele respective, când citim pe etichetă, nu înțelegem trei dintre denumiri, mai bine lășăm produsul în raft pentru că sigur vom găsi un alt produs similar mai bun.

Cum depozităm corepunzător alimentele?

Trebuie să fim foarte atenți la termenul de valabilitate al produsului respectiv și la modul de depozitare. Degeaba luăm un produs care este în termenul de valabilitate, dar pe care îl punem într-un mediu impropriu din punct de vedere al modului de depozitare și ne trezim cu un produs care este stricat, alterat și care ne poate pune în pericol sănătatea, chiar dacă el este în continua-

re valabil ca termen. Nu toată lumea știe că în frigider nu este aceeași temperatură peste tot. De aceea, în frigider se regăsesc anumite rafturi specializate în care sunt pictograme pentru legume, pentru unt, fructe, ouă și dacă punem, de exemplu, fructele în zona conservelor și carnea în zona de legume s-ar putea să ne trezim cu o carne alterată.

Bonul fiscal, centura de siguranță a consumatorului...

Indiferent că luăm o apă minerală, un covrig sau un kilogram de carne, sau cumpărăm un serviciu de închiriat biciclete, cerem bonul fiscal. De ce? Bonul fiscal înseamnă standardizare. Nu înseamnă neapărat taxe și impozite care se strâng la Stat și, în felul acesta, vom avea străzi mai bune, iluminat, școli, calitatea serviciilor sociale mai ridicată. În momentul în care cerem și avem bonul fiscal avem siguranța că serviciul sau produsul a intrat cu factură. Intrând cu factură, pentru a emite bonul fiscal, produsul vine dintr-un act de tranzacționare monitorizat, avizat și autorizat. Ceea ce înseamnă că este un produs calitativ și nu este un produs contrafăcut. De asemenea, avem dovada justificativă a faptului că am achiziționat produsul de la pro-

ducătorul X, unde se regăesc pe bonul fiscal toate datele de identificare și dacă produsul nu este conform putem face o plângere, o reclamație și putem recupera dauna morală și materială referitoare la produsul care nu îndeplinește condițiile și standardele necesare.

Pe vremea bunicilor nu erau atâtea norme ale consumatorului, atâtea reguli...

Mulți ar spune că pe vremea bunicilor nu se respectau multe dintre aceste norme, toți erau sănătoși și nu păteau nimic. Eu sunt de acord, dar și imunitatea noastră era într-un anumit fel, nu exista această explozie de antibiotice pe care le luăm după ureche. În diferite produse se găsesc antibiotice. Normal că imunitatea organismului are anumite probleme. Viața noastră de acum nu se mai compară cu cea de acum 60 sau 80 de ani. Bunicii noștri și la 80 de ani munceau poate la câmp și câte 8-10 ore, pe când noi stăm într-un fotoliu, la televizor sau la laptop, mai ieșim puțin pe afară, nu mai tragem la coasă sau să muncim pământul. O alimentație sănătoasă trebuie completată și cu această parte de mișcare care este foarte importantă. În momentul în care discutăm des-

pre un consum responsabil trebuie să ne gândim și la partea de mișcare. Mare atenție de unde ne cumpărăm produsele, cum le depozităm, dar și cum le preparăm sau manevrăm. În ultima perioadă au apărut numeroase cazuri de îmbolnăviri cu salmonella. Spre exemplu, dacă cumpărăm un pui, îl tranșăm, îl fierbem și îl punem la prăjit, iar la peste 60 de grade dispare salmonella. Dar, dacă cuțitul respectiv cu care am tranșat nu l-am spălat bine și îl folosim la salată sau la alte legume am contactat respectivul virus. Este o problemă de educație, de disciplină și de igienă, de curățenie. Sau dacă punem puiul respectiv, până îl preparăm, un pic în frigider, iar zeama din farfurie se scurge pe alte produse ne putem îmbolnăvi foarte ușor. Mare atenție la aceste măsuri minimale pe care trebuie să le luăm.

Suntem niște consumatori responsabili?

Recent am făcut un studiu alături de Institutul de Cercetare a Calității Vieții din cadrul Academiei Române și am constatat că peste 35% din produsele agroalimentare pe care le achiziționează o familie medie de români se aruncă la gunoi. Ceea ce înseamnă că aruncăm banii la gunoi, bani traduși în ore de muncă iar, orele de

InfoCons

protectia-consumatorilor.ro

021 9615

Telefon cu tarif normal în rețeaua Romtelecom, din toate rețelele.

muncă înseamnă viața noastră. Asta înseamnă că aruncăm la gunoi viața noastră. Astfel, trebuie să fim mai responsabili cu ceea ce cumpărăm și cum păstrăm. Mai bine cumpărăm mai puțin și mai calitativ, decât mult, doar ca să fie acolo. Să nu ne mai bucurăm la acele promoții 3 la preț de 2, că am făcut o afacere, pentru că termenul de valabilitate este scurt și s-ar putea să aruncăm mai mult decât am consumat.

Este consumatorul român un consumator educat?

După atâția ani de comunism și după aproape 26 de ani de tranziție, normal că avem anumite curențe de educație față de un consumator din occident. Eu n-am văzut la părinții mei carduri bancare, ordine de plată sau transferuri bancare fiindcă nu existau la noi, înainte de 1989, așa că toate informațiile a trebuit să le prindem din mers. Acum, în momentul în care ne aflăm în fața unui raft, vedem 30-50 de produse dintr-o singură gamă, este destul de complicat să alegem, să facem o selecție. Și aici educația consumatorului ar

consta, pe de o parte, în a citi eticheta și a fi mai atent, pe de altă parte să apeleze, așa cum o fac cei din vestul Europei, din lumea civilizată, la instituțiile de protecție a consumatorului. Practic noi, în fiecare zi, săptămână, lună, an, monitorizăm produsele, le adunăm, dăm radiografii care se găsesc și pe telefon, pe site sau utilizând aplicația, și în care avem toate informațiile referitoare la gama de produse. Spre exemplu, noi am identificat peste 100 de tipuri de pâine feliată. Nu ai timp să stai să citești etichetele la

toate, mai ales că unele produse se regăsesc doar în anumite magazine. Așa că le-am citit noi pentru consumatori, le-am făcut o evaluare pentru ca fiecare cetățean să aibă de unde să aleagă.

Un produs mai scump este neapărat și mai bun calitativ?

Nu înseamnă că un produs mai scump este și de calitate, sau că un produs mai ieftin este mai prost calitativ. Aș vrea să facem o diferențiere între calitate și preț. Referitor la cali-

tate, spre exemplu, dacă vrem să cumpărăm niște crenvurști de pui trebuie să ne uităm pe etichetă, iar printre primele ingrediente, dacă nu primul, trebuie să fie puiul. Dacă luăm un produs și ne uităm numai după preț, s-ar putea să găsim puiul pe la ultimele ingrediente. Din această perspectivă nu cred că atunci când vrem să cumpărăm un televizor, fiindcă e mai ieftin, cumpărăm un radio.

**Domnule Sorin Mierlea,
vă mulțumim!**

Ionuț CRIVĂȚ

Seniorul TRAIAN PASCU, președintele C.A.R.P. Vaslui, la 89 de ani

La 13 iunie, decanul de vârstă al C.A.R.P.-urilor din Federația Națională „OMENIA”, seniorul TRAIAN PASCU, președintele C.A.R.P. VASLUI, împlinește frumoasa vârstă de 89 de ani, motiv pentru care ținem să-i urăm multă sănătate, putere de muncă și noi succese în fruntea C.A.R.P. “SOLIDARITATEA” Vaslui, urări însoțite de tradiționalul LA MULȚI ANI! La această venerabilă vârstă, domnia sa este un exemplu grăitor de putere de muncă, ambiție și perseverență, un bun exemplu și o reprezentare a principiului pe care federația noastră îl promovează neîncetat, acela al îmbătrânirii active.

Chiar domnia sa mărturisea în urmă cu ceva vreme, cu doza de umor caracteristică, faptul că “dacă mergi normal la muncă, te simți bine. Dacă stai acasă... pleci dincolo. Cum ai stat, cum îți stă norocul!” Ca o încununare și o recunoștere a valorii domniei sale, recent, mai precis pe 28 aprilie, domnul Traian Pascu a primit din partea

autorităților vasluiene Diploma Omagială, acordată cu respect și recunoștință pentru curajul dovedit pe câmpul de luptă în timpul celui de-al doilea război mondial. Ținem și noi să-l felicităm pentru această distincție și să-l asigurăm de toată prețuirea și aprecierea noastră. La mulți ani, domnule președinte Traian Pascu! (I.C.)

“Politicienii, nu mai faceți experimente pe poporul român”

Mărturisește pentru revista “OMENIA” marele artist Tudor Gheorghe

Pe maestrul Tudor Gheorghe l-am prins, la propriu, la Sala Palatului, în culise în timpul repetițiilor dintre două spectacole. Se acordau viorile, se făceau vocalize, se lustruiau tobele, luminile țintesc scena, dirijorul dă ultimele indicații, domnul Tudor ciupește ușor corzile chitarei, fredonează o melodie și acordă un interviu. Este ultima repetiție pentru marele concert aniversar de a doua zi, *Primăvara simfonic -15 ani!* Este singurul artist din România care are

anotimpurile lui: *Primăvara, Vara, Toamna, Iarna și Femeia*. De peste un deceniu, Tudor Gheorghe ne răsfășă cu “*Anotimpurile poeziei românești*”. Fiecare anotimp a fost celebrat alături de milioane de spectatori. Marele menestrel al poeziei române, „olteanul absolut” este, după cum veți vedea în cele de mai jos, și un om al cetății, implicat în problemele în care se zbate societatea românească, un strigăt al nemulțumirilor și al adevărilor care trebuie spuse.

Maestre Tudor Gheorghe, după o carieră de peste 40 de ani pe scena artistică și socială, trăit și trecut prin vârtoarea ultimelor decenii, cum mai arată România dumneavoastră?

România mea de astăzi, practic nu mai e România mea, cea pitorească, România poetică, România țaranului român, a bunului simț. Acum România mea nu mai este, a dispărut în

tranziție. Acum nimic din toate acestea nu mai sunt.

Declarați, în urmă cu ceva vreme, într-un interviu, că mârlnia vă supără cel mai mult la noi, în România. De ce?

Am și de ce și mi se pare că am răspuns inteligent. Mârlnia nu o suport, ea denotă lipsa de cultură, lipsa de civilizație, indiferența, lipsa totală de respect față de semenul tău. E un

cumul întreg această mârlnie. Și asta se vede cel mai bine în marile centre urbane, cele mai aglomerate. La țară, în mediul rural, încă se mai păstrează în locurile mai izolate bunul simț, te vede omul prin sat și te salută, te întreabă: „De-al cui ești tu, mumă?” În centrele urbane se uită lumea urât la tine, indiferent ce ai face, lumea e mereu pleoștită, nu mai e ce trebuie.

Mârlnia vă supără, atunci ce vă mai bucură?

Mă bucură generația asta de copii în care cred foarte tare, mă bucură succesele obținute la olimpiadele de toate felurile ale acestor copii, mă bucură faptul că au început să fie interesați de profesii, nu mai țin neapărat să facă o facultate, și-au dat seama că este inutil. Curând o să fim o țară în care vom avea la hotel îngrijitori cu studii superioare, ceea ce este jenant.

Sunteți singur printre artiști, așa cum Marin Sorescu era singur printre poeți...

Cred că termenul acesta a început să mă deranjeze, eu nici nu mai știu exact ce sunt. Pentru că actor nu mai pot să fiu. Se folosește tot mai mult în presă termenul – actorii aces-

tui scandal politic sunt..., întră fotbalști pe teren și se zice – actorii importanți ai acestei faze au fost cutare, se stârnește un scandal într-un bar și... „actorii principali” s-au bătut din cauza unei femei etc. Artist nu mă mai numesc fiindcă te trezești la un moment dat că răspunde câte un manelist sau vreun cântăreț de muzică populară de duzină: “Și noi, artiștii”. Vezi, nici nu mai știi, dacă ei sunt artiști ...atunci domnul Beligan ce mai este?

Domnule Tudor Gheorghe, un gând despre marii noștri poeți, cei pe care i-ați cântat prin concerte și care acum sunt printre stele: Adrian Păunescu, Mircea Micu, Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Ioan Alexandu, Grigore Vieru...

I-ai enumerat aici pe bunii mei prieteni. Spre exemplu, la domnul Mircea Micu, am descoperit în el poezia pură. Eu nu fac lucruri gratuite, nu am timp să fac lucruri gratuite. Prin faptul că i-am dedicat un spectacol întreg am vrut să demonstrez și să arăt oamenilor că poezia lui Mircea Micu este una dintre cele mai rafinate. La el și la Grigore Vieru am întâlnit poezia în stare pură, nimic în plus, nimic în minus. La Adrian Păunescu e mult de ales. El a scris foarte mult, ca și Macedonski, ca și Eminescu. Mircea Micu nu a scris mult, dar ce a scris este perfect.

După o viață întreagă de cântec, teatru și poezie, vă bate gândul să atârnați chitara-n cui și să vă apucați și de scris?

Deja m-am apucat de scris. Bineînțeles, nu o să mă ambiționez să cânt până la adânci bătrâneți, asta ca să-i liniștesc cumva pe cei care sunt speriați de alternanța pe care mi-o permit în a aborda genurile muzicale diverse. Am început singur cu chitara, pe urmă cu cobza, apoi cu un taraf, apoi o orchestră simfonică, cor de copii, muzică interbelică cu formație de cameră în formă restrânsă, spectacolul inedit "Cu Isus în celulă"...etc. Ei bine, toate acestea sunt de o varietate stilistică extraordinară și toți se întrebă cum reușesc. Așa că i-am liniștit. Peste puțin timp vine aici un prieten de-al meu care își permite la 92 de ani să cânte la Sala Palatului, Charles Aznavour. Așa că, să mai aibă răbdare puțin....

Maestre, revista căreia îi acordați acest interviu aparține celei mai mari federații a pensionarilor, respectiv Federația Națională „OMENIA” a Caselor de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor din România, aflată în slujba vârstnicilor. Ce considerați

dumneavoastră că este de făcut pentru a remedia cumva situația deplorabilă a acestora?

Sunt multe, foarte multe de făcut. În primul rând ar trebui reconsiderată vârsta de pensionare. Nu pensionezi un profesionist de mare clasă la o vârstă calendaristică, o vârstă biologică. Nu ai voie să dai afară un actor la 65 de ani, când la 65 de ani el este în plină forță creatoare. Și în toate domeniile se poate aplica acest lucru. Pe un inginer constructor, cu o

asta. Profesia pe care o am îmi permite să mă lupt în continuare și să fiu independent.

Prin tot ceea ce faceți, maestre, demonstrați, dacă mai era cazul, că la cei 71 de ani sunteți un om extrem de activ și promovați totodată acel principiu al îmbătrânirii active. Cum arată o zi din viața lui Tudor Gheorghe?

Mă trezesc la 6 dimineața și am tabieturile mele, pe lângă cele alimentare, adică o lingură de ulei de măsline, o liguriță de miere cu zeamă de lămie, trei grăunți de usturoi, apoi un program de gimnastică de o oră. Nu te gândeai că trag de fiare, ci o gimnastică de întreținere, de menținere a mobilității, exerciții de respirație, astfel de lucruri de care

” De fiecare dată când îl ascult și asta se întâmplă des - Tudor Gheorghe îmi confirmă bănuială că poezia românească - populară și cultă - poate mișca munții.(...) Problema mea, inhalând prin toți porii melodia ființei sale, este cum să-mi stăpânesc o lacrimă de dragoste, admirație și mândrie că poate exista acest fenomen pe care, vorba lui Grigore Vieru, îmi e mai ușor să-l pup. ”

Marin Sorescu (1988)

experiență largă, n-ai voie să îl treci pe tușă, doar pentru că are vârsta pe care o are, sau un medic sau un profesor universitar. Nu poți să le faci treaba asta, mai ales că, dându-i afară din câmpul muncii, îi jignești într-un fel și le grăbești îmbătrânirea, pentru că nu toți au un refugiu. De pildă eu nu am niciun fel de problemă cu

trebuie să mă îngrijesc pentru că altfel n-aș putea să stau două ore într-un picior la un spectacol cum este, spre exemplu, cel de acum... „Declarație de dragoste”, pe versurile domnului Adrian Păunescu. În rest scriu, îmi fac planuri de bătaie ca să zic așa, obligatoriu studiile vocale, sunt lucruri care mă țin în permanență activ.

Grandiosul spectacol „Primăvara simfonic”, cel care cuprinde Orchestra Națională Radio, Corul Național de Cameră ”Madrigal”, unite sub bagheta dirijorului, Marius Hristescu, a împlinit 15 ani. La mulți ani! Cum ați reușit să vă mențineți în top cu anotimpurile poeziei române din care face parte și acest spectacol?

Vezi tu, în 15 ani am schimbat patru președinți de țară, zece prim-miniștri, și nici nu mai țin minte câți miniștri ai Culturii și Cultelor. Și, iată, poeziile au rămas. Mă gândesc la aceia care aveau acum 15 ani vârsta de 20 de ani și au venit de curioși să vadă cum sună acest spectacol. Au acum 35 de ani, sunt oameni în plină putere, vin cu copiii lor cărora le spun: „Mă, fiți atenți aici, ăsta o să dăinuie!”

Eu nu sunt unul dintre artiștii ăștia care „au dansat

decât o vară”, pe mine chiar mă întristează când văd vedetele astea apărute peste noapte și dispărând peste noapte. Eu, în schimb, de 40 de ani sunt în top! Și asta pentru că am avut în spatele meu acest resort fabulos care este poezia română.

Maestre, cum era publicul dumneavoastră de dinainte de 1989 și cum este cel de acum?

Și aici este un lucru foarte special și nu atât publicul, cât valoarea artistului. Înainte de revoluție, cenzura, mai precis băieții ăia de la cenzură care erau, trebuie să recunosc, oameni deștepți, nu erau niște tâmpiți, ne obligau să fim mai deștepți decât ei, mai subtili decât ei și căutam diverse formule. Publicul își ascuțea mintea, încercând să vadă dincolo de cuvinte. Era un concurs al istețimilor. Acum totul e mură-n gură, publicul s-a lenevit în gândire.

Domnule Tudor Gheorghe aveți un mesaj pentru poporul român?

Eu am încredere foarte tare în acest popor. Eu cred că potențialul nostru creator este real. Ne trebuie din când în când câte o zbicire, așa, să ne trezim, câte un șut... pe care ni-l dă istoria din când în când. Și atunci ne dăm seama că suntem puternici și deștepți. Doamne, dă să nu fie un șut foarte dur fizic. Dar, am încredere, și să așteptăm să răsară soarele și pe strada noastră.

Dar un mesaj pentru politicienii poporului român...

Să se lase și să ne lase, să se gândească ce-au însemnat înaintașii lor în ceea ce privește politica românească. Pe ăștia nu-i interesează țara. Pe nici unul nu-l interesează țara, iar ceea ce mă enervează foarte tare e că atunci când se încheagă câte-un lucru și se încearcă să meargă bine, atunci îl distrugem. Nu mai este cazul să mai facă experimente cu poporul român, să facă ei între ei acolo o grupare mică și să se certe cât poftesc, să nu implice nația română. Dar, să rămânem optimiști și, cum anunțai mai devreme, vorba poetului Mircea Micu: „(...) când amenință zăpada / Să o întâmpini cu o floare-n dinți”.

Maestre Tudor Gheorghe, vă mulțumim!

Ionuț CRIVĂȚ

Fighting elder abuse in health and long-term care - AGE joint event

Taking place on the 16th June, the European Commission are organising jointly with the Council of Europe, AGE Platform Europe and the European Network of National Human Rights Institutions (ENNHRI) a high-level conference to raise awareness of elder abuse in Europe. Marking World Elder Abuse Awareness Day, the event will promote a better understanding of the abuse and neglect of older persons by drawing attention to this escalating human rights challenge.

Building on similar events organised in 2014 and 2015, this year's conference will focus on taking a rights-based approach to addressing elder abuse, especially regarding equal access to services as people reach old age and the impact of ageism and age-based discrimination on older people's access to health and long-term care.

The overall purpose is to highlight to policymakers, civil society actors, health and social care professionals, researchers, human rights bodies and local/regional authorities how inequalities, stereotypes and the lack of a rights-based approach in the provision of health and long-term care increase the risk of maltreatment and neglect of older persons. To achieve these aims, existing legal and policy frameworks will be considered to identify good practices, and the delivery of effective responses to tackle elder abuse will be addressed.

Lupta împotriva abuzurilor asupra persoanelor vârstnice în domeniul sănătății și al îngrijirii pe termen lung - eveniment comun AGE

Comisia Europeană, împreună cu Consiliul Europei, Platforma AGE Europe și Rețeaua Europeană a Instituțiilor Naționale pentru drepturile omului, organizează pe data de 16 iunie o conferință la nivel înalt ce are drept scop creșterea gradului de conștientizare a abuzurilor asupra vârstnicilor în Europa. Sub semnul Zilei mondiale a conștientizării abuzului asupra vârstnicilor, evenimentul promovează o mai bună înțelegere a abuzului și neglijării persoanelor în vârstă, atrăgând atenția asupra acestei provocări cu privire la drepturile omului.

Având în vedere organizarea altor evenimente similare și în anii 2014 - 2015, conferința din acest an se concentrează asupra unei abordări centrate pe abuzul asupra persoanelor vârstnice, în special în ceea ce privește accesul egal la servicii, pe măsură ce indivizii ajung la o vârstă înaintată și impactul îmbătrânirii și al discriminării în cazul accesului vârstnicilor la sănătate și la îngrijire pe termen lung.

Scopul principal este acela de a aduce în atenția factorilor de decizie politică, actorilor societății civile, profesioniștilor din domeniul sănătății și de asistență socială, cercetătorilor, organismelor din domeniul drepturilor omului și autorităților locale/regionale modul în care inegalitățile, stereotipurile și lipsa unei abordări bazate pe drepturi în asigurarea sănătății și a îngrijirii pe termen lung conduc la creșterea riscului de maltratare și neglijare a persoanelor vârstnice. Pentru a atinge aceste obiective, vor fi luate în considerare cadrele de lucru juridice și legale pentru identificarea modelelor de bună practică și vor fi date răspunsuri eficiente referitoare la combaterea abuzurilor asupra persoanelor vârstnice.

Proiect finanțat prin granturile SEE 2009-2014, în cadrul Fondului ONG în România

Proiectul „Vârsta a treia – prioritate pe agenda publică” la final

Vârsta a treia – prioritate pe agenda publică” reprezintă atât titlul proiectului implementat de către Asociația C.A.R.P. „OMENIA” București, în parteneriat cu Institutul de Cercetare a Calității Vieții și Opportunity Associates România în perioada 1 martie 2015 - 30 aprilie 2016, cât și așteptările celor peste 1.400.000 de membri pensionari ai Federației Naționale „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România.

Pornind de la nevoile persoanelor vârstnice identificate de către casele de ajutor reciproc ale pensionarilor membre, proiectul și-a propus aducerea în atenția publicului larg a situației vârstnicilor din România pentru a fi dezbătută împreună cu toate părțile interesate și, ulterior, să se propună soluții centrate pe nevoile reale ale seniorilor. Astfel, obiectivul principal al acestui proiect, creșterea rolului de advocacy al Federației Naționale „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România, a fost asumat de către membrii Comitetului Director al Federației, reprezentanții C.A.R.P.-urilor membre, dar și de către voluntarii seniori. De asemenea, obiectivul va sta și la baza demersurilor viitoare ale C.A.R.P.-urilor membre pentru protecția so-

cială a vârstnicilor din România.

Pentru a ajunge la acest obiectiv, în cadrul proiectului au fost derulate o serie de activități menite, pe de o parte, să evalueze stadiul în care se găsesc casele de ajutor reciproc ale pensionarilor din perspectiva capacității acestora de a influența politicile publice iar, pe de altă parte, să pună bazele unui proces participativ de realizare a unei strategii de advocacy:

- Evaluarea capacității de advocacy a Federației Naționale „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România, printr-o cercetare ce a vizat membrii Comitetului Director și cele 137 de C.A.R.P.-uri membre;
- Sesiuni de instruire, în domeniul precum: comunicare, bună guvernare și advocacy.

Aceste cursuri au urmărit dezvoltarea abilităților necesare pentru interacțiunile cu autoritățile publice și alți parteneri în vederea unei colaborări mai eficiente.

Consultări publice privind serviciile sociale adresate persoanelor vârstnice.

Acestea s-au desfășurat la București, Ploiești și Pucioasa, bucurându-se de participarea a mai mult de 180 de reprezentanți și membri ai ONG-urilor pentru vârstnici, autorități publice locale și centrale, precum și reprezentanți din mass-media. În cadrul acestor dezbateri au fost discutate măsurile de politică publică pentru protecția persoanelor vârstnice, obstacolele în furnizarea serviciilor sociale pentru vârstnici și perspectivele

de dezvoltare a serviciilor sociale îndreptate către această categorie. Concluziile desprinse în cadrul acestor evenimente publice se regăsesc sub forma unui document de poziție ce se poate consulta pe site-ul www.omenia-advocacy.ro.

Prima Strategie de Advocacy pentru persoanele vârstnice lansată de Centrul de Management și Advocacy al Federației Naționale „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România

Începând cu luna aprilie 2016, Federația Națională „OMENIA” are prima Strategie de Advocacy dedicată protecției persoanelor vârstnice. Aceasta va fi implementată în perioada 2016-2019 prin Centrul de Management și Advocacy, și are ca obiective:

- Dezvoltarea capacității organizaționale a Federației Naționale „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România și a organizațiilor C.A.R.P. membre pentru influențarea

deciziilor de politică publică privind problematica serviciilor sociale pentru vârstnici;

- Creșterea eficacității acțiunilor Federației Naționale „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România de a influența cu succes deciziile de politică publică aferente problemelor aflate pe agenda organizației;
- Creșterea vizibilității și notorietății C.A.R.P.-urilor în rândurile cetățenilor, membrilor și factorilor de decizie.

„Am devenit mai conștient

de diverse soluții în promovarea unui management mai performant și mai eficient în cadrul instituțiilor pe care le promovăm și le reprezentăm, și totodată m-am familiarizat cu diverse soluții de comunicare eficientă: cum să devenim mai apropiați de membrii noștri, să devenim mai credibili, fie prin diversitatea serviciilor noastre, fie prin asigurarea unei protecții sociale reale. Dezbateră publică organizată în cadrul proiectului la Ploiești, în luna februarie, a promovat un dialog de la egal la egal cu factorii de decizie din județul nostru, pe care dâșii l-au împărțit.”

Domnul Ștefan Pascu, Primvicepreședinte al Comitetului Director și Președinte al C.A.R.P. Ploiești

**Sociolog
Ionuț ARDELEANU
Asistent social
Milena TOMESCU**

Pentru informații oficiale despre granturile SEE și norvegiene accesați www.eegrants.org și www.fondong.fdsc.ro
Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a granturilor SEE 2009-2014

Caravana Cafenelele Seniorilor – drumul spre Parlamentul Seniorilor

Mă simțeam un cetățean mărunț/Ne băgat în seamă, cu păr cărunț/Sunt recunoscător celor ce-au avut ideea/Să mă facă parlamentar la puterea a treia.” G.E.

În perioada 09 – 13 mai 2016, Confederația Caritas România, împreună cu Asociația C.A.R.P. „OMENIA” București, partener în cadrul proiectului „Cetățeni Activi la Puterea a Treia”, a organizat Caravana „Cafenelele Seniorilor”.

Orașele Copșa Mică (9 mai), Cluj-Napoca (10 mai), Satu Mare (12 mai) și Oradea (13 mai) au găzduit Caravana „Cafenelele Seniorilor”, acestea devenind puncte-cheie pe harta cetățeniei active.

În cele 4 cafenele organizate în perioada menționată, la care au participat peste 150 de seniori, reprezentanți ai autorităților publice locale și ai mass-media, s-au dezbătut cele mai presante probleme ale seniorilor, care vor deveni priorități pentru Parlamentul Seniorilor:

„Sunt foarte nemulțumită de direcția în care merge România, fapt pentru care noi seniorii trebuie să luăm atitudine până nu este prea târziu.”

„Ca persoană vârstnică, legislația mă defavorizează și mă marginalizează. La plecarea într-o excursie, asigurarea de călătorie este mai scumpă pentru pensionari. Mă simt discriminat.”

„Rugăm autoritățile să fie alături de persoanele vârstnice pentru că nu ni se acordă respectul cuvenit.”

„Nu există un sistem prin care experiența și cunoștințele vârstnicilor să fie transmise generațiilor mai tinere.”

„Activitățile pentru vârstnici aproape că nu există”.

„După vârsta de 50 de ani, cei care rămân fără loc de muncă din diferite motive, nu mai sunt angajați de nimeni.”

Concluziile desprinse în toate localitățile vizitate au avut ca numitor comun problemele socio-economice cauzate de veniturile insuficiente, situație în care se regăsesc peste 2 milioane de pensionari în țara noastră, problemele de să-

Cluj Napoca - 10 MAI

Cluj Napoca - 10 MAI

Copșa Mică - 9 MAI

nătate inerente vârstei a treia amplificate de lipsa serviciilor socio-medice, situații de discriminare întâlnite în cadrul unor interacțiuni cu autorități publice sau alți membri ai comunității, nerespectarea drepturilor acestora și „invizibilitatea” în societate.

Barierele în accesarea unui loc de muncă de către un senior, și de a avea o bătrânețe demnă sunt întărite și de lipsa unor grupuri de suport și consiliere, a oportunităților de îmbătrânire activă prin participarea la activități de socializare și voluntariat:

“Acum dacă mă pensionează, nu mai sunt bun la nimic, nu mai sunt folositor. Așa gândesc foarte multe persoane ajunse la vârsta a treia. Ținându-l activ prin implicare în diverse proiecte și programe, voluntariat chiar, nu-i mai creăm vârstnicului sentimentul de inutilitate. Să nu ne ia pensionarea prin surprindere”.

“Pensionarii nu au posibilități de petrecere a timpului liber. Nu există suficiente locuri dedicate seniorilor, iar dacă există, sunt de multe ori în stare jalnică”.

Mesajul seniorilor a fost ferm: este important ca autoritățile publice centrale și locale să includă nevoile și potențialul

Oradea - 13 MAI

Satu Mare - 12 MAI

persoanelor vârstnice în managementul serviciilor publice, să îi consulte în deciziile publice pentru respectarea drepturilor și libertăților tuturor cetățenilor.

În anul 2017, la finalul caravanei, în urma unui proces amplu de selectare, 8 seniori vor constitui Parlamentul Seniorilor, care va milita pentru politici publice favorabile vârstnicilor prin monitorizarea legislației

dedicate persoanelor vârstnice și va contribui la crearea unui cadru legislativ pentru o îmbătrânire activă, sănătoasă și demnă. În 2017, România va putea deveni a doua țară din Europa care formează un astfel de Parlament, după Irlanda.

Sociolog
Ionuț ARDELEANU
Fotograf
Daniel MANDACHE

BUTONUL ROȘU - un sistem unic de teleasistență destinat persoanelor vârstnice din România

Ce este Butonul Roșu?

Butonul Roșu este un serviciu de teleasistență complementar celui de urgență, special conceput pentru vârstnicii care suferă de diferite probleme de sănătate (anxietate, atac de panică, tulburări cardiace și respiratorii, accidente vasculare cerebrale). Butonul Roșu oferă posibilitatea persoanei vârstnice de a-și păstra independența și de a cere și primi ajutor de urgență atunci când este nevoie.

Cum funcționează Butonul Roșu?

Prin intermediul unei brățări tip ceas din silicon medical, dotată cu un buton roșu de panică, rezistentă la apă și conectată la un telefon cu taste mari, vârstnicii pot semnală o situație de urgență prin apăsarea butonului roșu. Semnalul este transmis automat către un Dispecerat (Call Center) prin intermediul unei rețele de telefonie mobilă sau fixă, iar un dispecer va procesa informațiile primite prin intermediul dispozitivului mobil. Vă veți întreba, probabil, cum de va ști dispecerul cât de gravă este situația vârstnicului și urgența intervenției. Atât dispecerul cât

și medicul cunosc foarte bine pe pacient, istoricul și evoluția probabilă a afecțiunilor.

Dispecerul va iniția un protocol medical ce va indica acțiunile ce trebuie întreprinse (ex: automedicație, deplasarea unui asistent medical la domiciliul pacientului, transmiterea unei cereri pentru serviciu ambulanță, etc.).

"De 3 ani fetele de la Crucea Alb Galbenă îmi deschid ușa și mă întreabă cum stau cu sănătatea. Câteodată mă simt mai bine, câteodată mă simt mai rău. Acum, de când am și brățara cu butonul de panică, e și mai bine. Am sunat ori de câte ori mi s-a făcut rău și d-nul Viorel a fost foarte amabil. Imediat a trimis ambulanța. L-am sunat pe d-nul Viorel și când nu mi-a fost rău. Îmi place să-l aud. Vorbește foarte frumos cu mine și mă ajută de fiecare dată!" Doamna T. M.

Cine poate beneficia de acest serviciu?

Principalele categorii de persoane cărora li se adresează serviciile Butonul Roșu sunt persoanele vârstnice aflate în stadii diferite de vulnerabilitate: au venituri reduse, sunt singure, prezintă patologii cronice diverse (ex: hipertensiune arterială, astm, AVC, diabet, cardiopatii ischemice, fibrilație atrială, Parkinson, epilepsie, Alzheimer, ciroză hepatică, etc), sunt imobilizate la pat, sunt parțial dependente, precum și alte persoane care îndeplinesc criteriile de eligibilitate stabilite în urma evaluării sociale și medicale.

Butonul Roșu este destinat pentru 200 de vârstnici după cum urmează: 50 din orașul Buzău, 50 din orașul Constanța, 80 din București și 20 din jud. Ilfov.

Fiecare persoană beneficiară a sistemului Butonul

Roșu va primi servicii medicale sau sociale acordate de către partenerii proiectului. Atât serviciile medicale cât și cele sociale vor fi acordate în urma evaluării de specialitate și în funcție de nevoile beneficiarilor.

Avantajele Butonului Roșu:

- Scurtarea timpului de intervenție datorită cunoașterii complete a cazului de către echipa dispeceratului care dirijează ambulanța către beneficiar;
- Intervenție profesionistă, rapidă și eficientă a echipei medicale;
- Sentiment de securitate al pacientului și familiei;
- Păstrarea independenței și demnității umane;
- Interacțiune socială și acces rapid la informație;
- Educație pentru sănătate făcută de profesioniști;
- Diminuarea numărului zilelor de spitalizare.

Sistemul Butonul Roșu

este dezvoltat în cadrul proiectului **“Butonul Roșu - Servicii integrate de îngrijiri sociomedicale la domiciliu monitorizate prin sistemul de teleasistență”**, care își propune implementarea unui sistem unic, inovativ, de

teleasistență destinat persoanelor vârstnice din România și testarea acestuia la nivel regional în București-Ilfov, Constanța și Buzău.

Proiectul propune o abordare inovativă a îngrijirilor la domiciliu adresate vârstnicilor, atât prin noutatea serviciului de teleasistență, cât și prin furnizarea unui complex de servicii adaptate nevoilor beneficiarilor.

Astfel, adițional serviciului de teleasistență de urgență Butonul Roșu, în cadrul proiectului vor fi furnizate următoarele servicii:

- Informare și consiliere telefonică privind drepturile pacientului pentru servicii sociale și medicale pentru toți cei 200 de beneficiari ori de câte ori este nevoie;
- 3600 de evaluări medicale individuale pentru 200 de beneficiari;
- 720 de evaluări sociale pentru 20 de beneficiari din mediul rural;

- 900 de evaluări sociale pentru cei 180 de beneficiari din București, Constanța și Buzău;
- Cel puțin 50 de vizite și intervenții ale unui medic și/sau kinetoterapeut.

Pentru mai multe informații, ne puteți contacta la numărul de telefon: 021 796 57 70.

Proiectul este implementat de către Fundația Crucea Alb-Galbenă România, Asociația Four Change, Fundația Crucea Alb-Galbenă România – Filiala Buzău, Fundația Crucea Alb-Galbenă – Filiala Constanța.

Proiectul „Butonul Roșu - Servicii integrate de îngrijiri sociomedicale la domiciliu monitorizate prin sistemul de teleasistență” este co-finanțat printr-un grant din partea Elveției prin intermediul Contribuției Elvețiene pentru Uniunea Europeană extinsă.

Aurelia PASĂRE
Asociația Four Change

Federația Națională „OMENIA”, prezentă la ONG Fest – Atelierul de Fapte Bune

Ată că anul 2016 ne aduce o nouă ediție (cea de a șaptea) a ONG Fest, organizat de Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, festival devenit deja o tradiție în rândul reprezentanților societății civile. De această dată, la evenimentul desfășurat pe aleile Parcului Herăstrău, au luat parte 170 de ONG-uri, dintre care 151 de ONG-uri din România și 19 ONG-uri din Bulgaria, Kosovo, Lituania, Norvegia, Polonia, Portugalia, Republica Moldova, Slovacia și Ungaria, acestea propunându-și să stabilească un model de interacțiune între ONG-uri și cetățeni, să promoveze implicarea activă în societate și voluntariatul. Pe lângă standurile individuale puse la dispoziția organizațiilor au fost amplasate și patru standuri comune: Standul Stop Violenței (la care Ambasada Regatului Norvegiei în România a găzduit zece organizații ce lucrează în domeniul violenței domestice și de gen), Standul Diversității (cu ocazia Zilei Internaționale a Diversității – 21 mai - Departamentul pentru Relații Interetnice din cadrul Guvernului României a organizat Modulul

Diversității la care organizațiile minorităților naționale și-au prezentat activitățile și proiectele), Standul Administrație Deschisă Cetățenilor (a găzduit Ministere și instituții publice implicate în dialogul civic), precum și Standul European

(cu 14 organizații europene, beneficiare ale Fondului ONG, sprijinit financiar prin granturi SEE și norvegiene).

Nu în ultimul rând, evenimentul, desfășurat sub semnul „inovării civice”, a urmărit să stimuleze dialogul între ONG-

urile mai mari sau mai mici și principalii actori de la nivel local, regional sau național. În condițiile în care publicul larg nu a fost, de cele mai multe ori, familiarizat cu activitatea ONG-urilor din țară și, în consecință, nu s-a implicat, un astfel de moment a fost, din punctul nostru de vedere, binevenit.

Ca de fiecare dată, Federația Națională „OMENIA” a Caselor de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor din România a luat parte la ONG Fest. Astfel, pe 21 mai, în prima zi a manifestării, domnul Gheorghe Chioaru, președintele Federației, a susținut un discurs, vorbind despre structura Federației, precum și despre ac-

tivitățile și serviciile de care beneficiază membrii asociațiilor C.A.R.P., afiliate acesteia. Au urmat un foarte bine primit recital al corului „Senioarele Omenia” care a interpretat cântece

populare și patriotice, precum și un Atelier de Tai Chi la care au putut lua parte toți doritorii. Tai Chi-ul, veche artă asiatică având la bază medicina tradițională chineză, precum

și artele marțiale, este o formă de mișcare indicată la orice vârstă, și mai ales persoanelor vârstnice deoarece constă într-o serie de mișcări lente, continue, ce nu suprasolicită organismul și au influență benefică asupra sănătății, mobilității și coordonării.

Pe parcursul celor două zile (21 și 22 mai), beneficiarii seniori, membri ai cercurilor ce își desfășoară activitatea

la Centrul de Zi „OMENIA” al Asociației Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „OMENIA” București au pictat și au confecționat diverse obiecte din materiale reciclabile spre bucuria vizitatorilor ce s-au oprit în număr mare în fața standului nostru. De asemenea, în schimbul unei donații doritorii s-au bucurat de hăinuțe sau alte obiecte expuse, creații ale bunicuțelor membre ale cercu-

rilor active.

Cele două zile au reprezentat un prilej de bucurie, de socializare în aer liber într-un mediu vesel, de interacțiune între generații și, de ce nu, de a cunoaște mai bine activitatea ONG-urilor, pentru a-și susține și promova valorile. Vizitatorii prezenți în număr mare (peste 40.000 conform organizatorilor) în Parcul Herăstrău au fost cea mai bună dovadă a succesului de care Festivalul s-a bucurat.

Un astfel de eveniment ce îmbină creativitatea, mișcarea și faptele bune/voluntariatul/activitățile în folosul unor grupuri sau comunități defavorizate va fi, cu siguranță, la fel de necesar și de binevenit și pe viitor, iar Federația Națională „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România va lua, fără doar și poate, parte și în edițiile viitoare.

Ana Ioana IRICIUC

Serviciile sociale și importanța lor în asigurarea calității vieții persoanelor vârstnice

Cadrul general

În contextul unei descentralizări tot mai accentuate a serviciilor sociale și a existenței unei nevoi substanțiale de astfel de servicii pentru persoanele vârstnice, asistăm la nivel național la o reducere a fondurilor publice alocate pentru acestea. În același timp, numărul serviciilor sociale acreditate pentru persoanele vârstnice este redus, iar tipul acestora nu indică o diversificare prea mare astfel încât să răspundă într-o manieră cât mai eficientă nevoilor existente. Pe de o parte, serviciile sociale din sectorul public se caracterizează printr-o flexibilitate mai redusă și o capacitate de inovare mult mai lentă, iar pe de altă parte, organizațiile neguvernamentale nu dispun de finanțarea necesară pentru dezvoltarea de noi servicii pentru vârsta a treia.

Îmbătrânirea accentuată a populației României necesită dezvoltarea unor servicii sociale adecvate nevoilor specifice persoanelor vârstnice care să le asigure o calitate a vieții corespunzătoare. În mediul rural, îmbătrânirea demografică este mult mai accentuată. Potrivit ultimului recensământ realizat în anul 2011, 19%

din populația vârstnică cu vârsta peste 65 de ani locuia în mediul rural, dar și cei cu veniturile cele mai mici. Această tendință demografică arată faptul că în anul 2060 populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani va scădea cu 30%, înregistrându-se astfel o creștere a populației vârstnice și o scădere a populației apte de muncă.

Serviciile sociale pentru persoanele vârstnice în România sunt slab dezvoltate, acoperind o mică parte din nevoile existente, atât din cauza unei slabe finanțări, dar mai ales a lipsei unei viziuni strategice de dezvoltare a acestui domeniu. Este necesară creșterea finanțării serviciilor sociale și a infrastructurii sociale și îmbunătățirea procedurilor pentru contractarea serviciilor sociale către furnizori non-guvernamentali și privați pentru a putea discuta despre calitate în acest domeniu și acoperirea nevoilor în mod eficient.

În același timp, este nevoie de o cunoaștere mai bună a nevoilor existente în comunitate astfel încât să poată fi oferite servicii sociale personalizate. Serviciile oferite persoanelor vârstnice sunt puține ca număr și puțin diversificate raportat la nevoile acestora.

Sinteza dezbaterilor publice din cadrul proiectului „Vârsta a treia – prioritate pe agenda publică” cu tema protecției sociale a vârstnicilor

În prezent, politicile publice destinate vârstei a treia nu sunt eficiente dată fiind multitudinea problemelor identificate în zona serviciilor sociale și a nevoilor specifice ale vârstnicilor din România. Calitatea scăzută a politicilor sociale se datorează și unei definiții slabe a rolurilor pe care le au autoritățile publice centrale și cele locale. Conse-

cințele acestui cadru de politici publice inefficient vizează atât aceste autorități publice centrale și locale, cât și sectorul asociativ și mediul academic.

Principalele probleme și concluzii care au reieșit în urma celor 4 dezbateri pe tema protecției sociale a persoanelor vârstnice la care au participat peste 180 de persoane au reflectat lipsa unei viziuni privind calitatea vieții persoanelor vârstnice la nivelul decidenților politici, discrepanțele existente în politicile publice privind persoanele vârstnice, diver-

sificarea redusă și subfinanțarea serviciilor sociale dedicate acestora, lipsa de deschidere a pieței de servicii sociale pentru această categorie de populație.

Serviciile sociale pentru persoanele vârstnice

Dezvoltarea serviciilor sociale

□ Datele Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice publicate la sfârșitul lunii ianuarie 2016 indică un număr mic de servicii sociale acreditate în baza Legii nr. 197/2012, respectiv doar 249 de servicii sociale la nivel

național. Numărul acestor servicii a fost mai mare, însă noua procedură de acreditare și licențiere este anevoioasă;

□ Atât Strategia Națională pentru Promovarea Îmbătrânirii Active și Protecția Persoanelor Vârstnice, cât și Acordul de parteneriat fac referire foarte puțin la serviciile sociale pentru vârstnici. În cadrul Programului Operațional Capitalul Uman, principala măsură care face referire direct la aceste servicii sociale este legată de dezinstițuționalizare. Orientarea tot mai accentuată către un proces de dezinstițuționalizare poate avea consecințe negative multiple dacă nu se acordă o atenție sporită serviciilor de îngrijire la domiciliu, îndeosebi dezvoltării și creșterii finanțărilor pentru acest tip de servicii destinate vârstnicilor. De altfel, procesul de descentralizare a început fără realizarea prealabilă a unui studiu de evaluare a capacității autorității publice locale de a prelua și de a susține serviciile sociale;

□ Acreditarea furnizorilor de servicii sociale pentru vârstnici nu este una unitară, iar reglementarea actuală a serviciilor face dificilă monitorizarea și evaluarea calității serviciilor acordate;

□ Standardele actuale de calitate și de acreditare implică o procedură anevoioasă și necesită costuri suplimentare. Standardele de calitate nu sunt minimale, ci maximale și pot fi îndeplinite cu dificultate în special datorită lipsei acute de

FONDUL
NG

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Pentru informații oficiale despre granturile SEE și norvegiene accesați www.eea.grants.org și www.fondong.fdsc.ro
Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a granturilor SEE 2009-2014

Opportunity Associates - Romania
Training and Consulting / Instruire și Consultanță

ROMÂNIA
C.A.R.P.
Centra

EUROPEAN UNION
KELAND LIGHTSTENSTEN
NORWAY
eea grants

Proiect finanțat prin granturile SEE 2009-2014, în cadrul Fondului ONG în România
"VÂRSTA A TREIA - PRIORITATE PE AGENDA PUBLICĂ"

Centrul de Management și Advocacy al Federației Naționale "OMENIA" a C.A.R.P-urilor din România

specialiști în furnizarea de servicii sociale ca urmare a plecării acestora din sistem;

□ Orientarea Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice trebuie să țină seama și de dezvoltarea pieței de servicii sociale. Trebuie creat un echilibru între sursele de finanțare și furnizorii de servicii sociale. Dezvoltarea unor instrumente inovative, precum granturi, vouchere, care să fie integrate într-o viziune strategică este o soluție de revitalizare a prezentului sistem.

Finanțarea serviciilor sociale pentru persoanele vârstnice

□ În ceea ce privește cheltuielile pe servicii sociale se observă un procent extrem de redus al cheltuielilor din asistență socială alocate serviciilor sociale. În 2015, acest procent era de 0.55% din buget, iar suma alocată pentru servicii este în scădere. La nivelul anului 2015, 39% din suma alocată pentru servicii era reprezentată de subvențiile acordate furnizorilor privați pentru serviciile sociale;

□ Finanțarea serviciilor sociale reprezintă o altă problemă cu care se confruntă furnizorii de servicii sociale. Subvențiile acordate de stat prin Legea 34/1998 nu

reprezintă în sine un mecanism de finanțare pentru ONG-uri necesar dezvoltării serviciilor sociale. Acordarea de servicii sociale în baza subvențiilor nu reprezintă decât o măsură temporară prin care se acoperă doar o parte din nevoile unei persoane vârstnice. Alocarea doar a unui procent de până la 50% din costul unui serviciu din partea autorității publice locale pentru subvenționarea serviciilor sociale va conduce la o creștere a presiunii asupra organizațiilor neguvernamentale furnizoare de servicii sociale, iar riscul de închidere a anumitor servicii devine iminent;

□ Există în prezent o ruptură între furnizorii de servicii sociale și furnizorii de servicii medicale, fiind puține echipe multidisciplinare de profesioniști care să conlucreze într-o manieră integrată și centrată pe nevoi. Pe de altă parte, serviciile care nu beneficiază de coplată din partea beneficiarilor riscă să devină rapid nesustenabile. Decontarea integrală a zilelor de îngrijire medicală este dependentă de bugetul limitat al caselor de asigurări. Costul real al serviciilor de îngrijire la domiciliu este extrem de ridicat și greu de susținut din veniturile unei familii.

În contextul unei legi a asistenței sociale bazată în cea mai mare parte pe asigurarea de prestații sociale și o finanțare de sub 1% pentru servicii sociale, precum și a presiunilor create asupra sistemelor de pensii și de asigurări sociale, se resimte o nevoie acută de strategii și modalități de susținere a sectorului de servicii pentru vârstnici, dar și o reevaluare a capacității autorităților publice locale de a asigura o bună furnizare a serviciilor sociale.

Politici publice privind protecția vârstnicilor

□ Politicile publice nu sunt create având la bază un proces de planificare strategică în care să fie implicați toți actorii interesați. Reorientarea politicilor publice se poate realiza prin crearea unor grupuri de lucru în cadrul cărora să se pună bazele unui design coerent al politicilor, precum și un mecanism eficient de monitorizare și implementare a acestora;

□ Sunt necesare intervenții inovative care să definească într-o manieră clară responsabilitățile autorităților publice locale și centrale. Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice susține că, în urmă procesului de descentralizare, întreaga responsabilitate în furnizarea serviciilor sociale revine autorităților locale, acestea neavând însă capacitatea necesară să îndeplinească această responsa-

bilitate. Blocajele create astfel sunt cele care frânează dezvoltarea și implementarea politicilor. Resursele necesare pentru eliminarea acestor blocaje trebuie să vină atât din partea sectorului public, cât și din partea sectorului asociativ și zona de cercetare;

□ În absența unei coordonări eficiente a politicilor de asistență a persoanelor vârstnice și a politicilor de ocupare a tinerilor și de menținere a vârstnicilor pe piața muncii nu se vor găsi măsuri eficiente de stimulare a personalului calificat, iar standardele nu vor fi atinse la nivelul dorit;

□ Într-un proces amplu de descentralizare, rolul Ministerului Muncii, cel de coordonare metodologică, nu este suficient. Orientarea nouă și delimitarea rolurilor și a responsabilităților acestui organism central prin separarea domeniilor precum pensii, forța de muncă, servicii sociale nu este un lucru imposibil și aduce un plus de eficacitate atât în ceea ce privește organizarea sistemului cât și în implementarea cu succes a măsurilor propuse și a politicilor publice;

□ Pachetul de măsuri anti-sărăcie vine ca răspuns al autorităților publice centrale la situația persoanelor vârstnice și nevoile multiple cu care acestea se confruntă. Măsurile propuse prin acest pachet pentru populația vârstnică cu vârsta peste 65 de ani au fost concepute ca o plasă de siguranță care să susțină sistemul de protecție socială a vârstnicilor.

Rolul C.A.R.P.-urilor în protecția socială a persoanelor vârstnice

Din punct de vedere al raportului cost-eficiență și al perspectivei de dezvoltare a rețelei serviciilor sociale, casele de ajutor reciproc ale pensionarilor sunt un partener stabil și pot asigura sustenabilitatea serviciilor sociale dezvoltate în urma cofinanțării, din resurse proprii. Aceste structuri asociative își susțin activitățile sociale din excedentele rezultate din activitatea financiară. Caracterul social al C.A.R.P.-urilor se regăsește atât în serviciile financiare pe care le oferă cât și în aceste excedente din care finanțează servicii dezvoltate. Dezvoltarea acestui sistem propriu de resurse reprezintă un model de afacere socială și din acest punct de vedere constituie o soluție importantă pentru autorități în vederea dezvoltării serviciilor destinate vârstei a treia.

Prin prisma activităților derulate, casele de ajutor reciproc ale pensionarilor sunt întreprinderi sociale în adevăratul sens al cuvântului, însă legislația actuală pune accentul exclusiv pe întreprinderile de inserție socială. Modificarea legii economiei sociale din acest punct de vedere reprezintă o recunoaștere a statutului și a rolului acestui tip de structuri asociative în domeniul protecției sociale a vârstnicilor.

Document realizat în cadrul proiectului „Vârsta a treia - prioritate pe agenda publică”, implementat de Asociația Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „OMENIA” București, alături de partenerii săi, Institutul de Cercetare a Calității Vieții și Opportunity Associates România și cofinanțat prin granturile SEE 2009 – 2014, în cadrul Fondului ONG în România.

Constituționalism și modernizare românească

Constituționalismul este o mișcare apărută în „Secolul Luminilor” ce își propunea să înlocuiască cutumele existente - vagi, imprecise și care lăseau posibilitatea de acțiune arbitrară – cu constituțiile scrise. Constituțiile, prin ele însele, pot constitui o limitare în calea arbitrariului, ele exprimând voința generală. Cuvântul „constituție” provine de la cuvântul latin „constitutio” care înseamnă „așezare cu temeii”, „organizare”. Cuvântul este folosit încă din timpul Imperiului Roman și prin el erau desemnate legile date de către împărat, dar a fost întrebuițat pentru a desemna legea fundamentală de-abia în secolul al XVIII-lea. Noțiunea clasică de „constituție” își avea sorgintea în doctrinele contractului social. Din punct de vedere istoric, constituționalismul reprezintă mișcarea ce avea ca scop instaurarea separării puterilor statului și ocrotirea individului.

Modernizarea românească este strâns legată de implementarea regimului constituțional. Cu toate acestea, ideea nu a fost una aparținând secolului al XIX-lea. De altfel, spiritul reformator românesc a luat naștere cu un secol mai devreme. Constituția în România a apărut mult mai târziu decât cele din țările europene de vest (Franța, Italia etc.). Aceasta s-a dato-

rat faptului că epoca modernă, caracterizată prin dezvoltarea tehnică, economică, socială și culturală, a început în România mult mai târziu față de alte țări.

Domnia lui Alexandru Ioan Cuza a însemnat, pentru viitorul României, un prim pas făcut spre modernizare. Odată cu abdicarea sa, la 11 februarie 1866, s-a pus problema că singura cale pentru menținerea Principatelor Unite ar fi fost aducerea pe tron a unui principe străin. După mai multe dezbateri, propunerea general acceptată a fost aceea a lui Carol de Hohenzollern-Sigmaringen, care era văr din partea mamei cu Napoleon al III-lea și înrudit și cu regele Prusiei. Carol a acceptat propunerea la 25 aprilie 1866, obținând acordul tatălui său, al regelui Prusiei și al cancelarului Bismarck pentru plecarea către România.

La 10 mai 1866, Carol I a intrat în București, fiind proclamat domn de către Adunarea Legislativă, în clădirea Mitropoliei. Cu o lună înaintea venirii lui Carol I, fusese aleasă Adunarea Legislativă, care s-a transformat după venirea acestuia în Adunare Constituantă. Această Adunare Constituantă avea rolul de a discuta și a vota proiectul unei Constituții. Noua lege fundamentală a fost promulgată de domn la 1 iulie 1866.

Constituția din 1866 este

prima constituție propriu-zisă a României, adoptată după modelul Constituției Belgiei din 1831, prin adaptarea acesteia la realitățile românești. Diferențele dintre cele două țări erau însă semnificative. Belgia era o țară cu o viață urbană pronunțată, cu o înclinație spre disciplină și ordine în viața publică, constituția fiind perfect adaptată acestor realități. În cazul românesc, însă, exista o tradiție a confruntărilor dintre obiceiul pământului și lege la care se adăugau arbitrariul domnitorului și corupția dregătorilor.

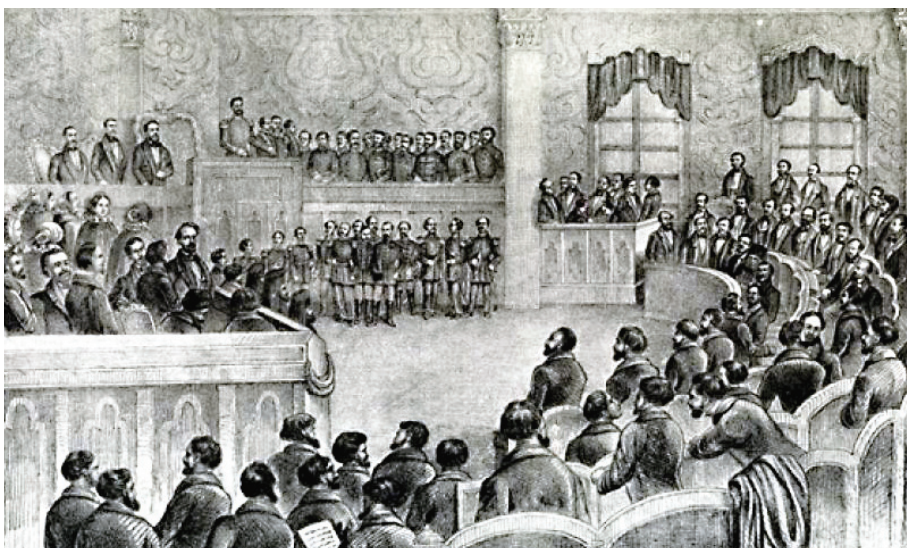
Constituția a fost și cea mai longevivă dintre cele aplicate la noi (1866-1923). Ea transforma România în monarhie constituțională ereditară (*în linie coborâtoare directă și legitimă a măriei sale principelui Carol I de Hohenzollern-Sigmaringen, din bărbat*

în bărbat prin ordinul de primogenitură și cu exclusiunea perpetuă a femeilor și coborâtorilor - Art. 82). Adoptarea acestei constituții era, ea în sine, un fapt remarcabil. Țara se găsea sub suzeranitate otomană, dar în Constituție nu apare nicio referire la această stare de dependență. Articolul 1 preciza că „Principatele Unite Române constituie un singur stat indivizibil, sub denumirea de România.” Folosirea termenului indivizibil încă de la primul articol apare ca o reacție la insistența Puterilor Garante ca Principatele să se separe. Utilizarea termenului România reprezintă o altă încălcare a prevederilor Convenției de la Paris și o nouă dovadă a faptului că se dorea aplicarea tuturor hotărârilor luate de adunările ad-hoc.

Asemănătoare ca structură Constituției care i-a servit drept model, Constituția de la 1866 cuprindea 8 titluri (I. Despre teritoriul României, II. Despre drepturile românilor, III. Despre puterile statului, IV. Despre finanțe, V. Despre puterea armată, VI. Dispozițiuni generale, VII. Despre revisuirea Constituției, VIII. Dispozițiuni transitorii și suplimentare) și mai multe secțiuni și articole (133 articole, față de 139 în Belgia) și înscrisă următoarele principii de bază: suveranitatea națională, separarea puterilor în stat, guvernarea reprezentativă.

Cele trei puteri publice – executivă, legislativă și judecătorească – *“emană de la națiune, care nu le poate exercita decât numai prin delegațiune”* (art. 31). Astfel, Puterea executivă era exercitată de domnitor și guvern.

Constituția acorda multiple prerogative domnitorului, printre care și dreptul de a numi și revoca miniștrii și înalții funcționari publici; era conducător suprem al armatei; sancționa și promulga legile, acorda amnistie și grațiere, avea drept de veto absolut, putea să dizolve Parlamentul (cu condiția să organizeze alegeri într-un interval de maximum o lună), conferea decorații și grade militare; semna convenții comerciale vamale etc.

Puterea legislativă era colectivă, fiind formată din domn și Parlament (numit Reprezentanța Națională). Sistemul parlamentar era bicameral (Adunarea Deputaților și Senat) și, datorită votului cenzitar se împărțea în colegii (Adunarea Deputaților avea, inițial, 4 colegii, ulterior 3, iar Senatul - 2 colegii). Parlamentul vota legile și avea drept de interpelare parlamentară (procedura parlamentară prin care deputații pot să ceară explicații unui membru al guvernului sau întregului guvern); Adunarea Deputaților discuta și vota, de asemenea, bugetul de stat.

Puterea judecătorească era exercitată de către Curți de Judecăți și Tribunale; instanța supremă era Înalta Curte de Casație; hotărârile și sentințele lor se pronunțau în virtutea legii și se exercitau în numele domnului.

Principiile consemnate o înscrisu, de asemenea, în rândul celor mai democratice Constituții europene ale epocii. Principiul responsabilității ministeriale atesta că legile semnate de domn sunt contrasemnate de miniștrii (de resort), aceștia fiind singurii răspunzători.

Principiul drepturilor și libertăților cetățenești desemna: libertatea conștiinței, cuvântului, presei, de asociere și întrunire; inviolabilitatea domiciliului; libertatea individuală; articolul 7 acorda cetățenie română (*“împământenire”*) doar creștinilor, iar proprietatea privată era considerată sacră și inviolabilă (exproprierea se făcea în situații excepționale de interes public, cu acordul domnitorului și cu dreaptă despăgubire); dreptul la educație (învățământul primar este obligatoriu și gratuit).

**Doctor în istorie
Ana Ioana IRICIUC**

Ce modificări se aduc la ORD. nr. 1802/2014 privind situațiile financiare anuale și planul de conturi al entităților economice prin ORD. nr. 4160/2015

În M.O. nr. 21/12.01.2016 a fost publicat Ord. MFP nr. 4160/2015 privind modificarea și completarea unor reglementări contabile care privesc Ord. MFP nr. 1802/2014 referitor la situațiile financiare anuale individuale - și consolidate ale entităților de la pct. 3 din Anexa la reglementări. Ce modificări importante se aduc prin acest ordin pentru Planul de conturi și funcțiunea acestora vom sintetiza în continuare:

1. La Pct. 35 din ordinul nou, Pct.594 ordinul vechi:

Se introduc următoarele conturi noi:

□ 466 „Decontări din operațiuni de fiducie:

- ◆ 4661 „Decontări din operațiuni de fiducie“ (P);
- ◆ 4662 „Creanțe din operațiuni de fiducie. (A)

□ 651 „Cheltuieli din operațiuni de fiducie“:

- ◆ 6511 „Cheltuieli ocazionate de constituirea fiduciei“;
- ◆ 6512 „Cheltuieli din derularea operațiunilor de fiducie“;
- ◆ 6513 „Cheltuieli din lichidarea operațiunilor de fiducie“;
- ◆ 6865 „Cheltuieli financiare privind amortizarea diferențelor aferente titlurilor de stat“.

□ 751 „Venituri din operațiuni

de fiducie“:

- ◆ 7511 „Venituri ocazionate de constituirea fiduciei“;
- ◆ 7512 „Venituri din derularea operațiunilor de fiducie“;
- ◆ 7513 „Venituri din lichidarea operațiunilor de fiducie“;
- ◆ 7865 Venituri financiare privind amortizarea diferențelor aferente titlurilor de stat“.

2. La Pct.36 din ordinul nou, la cap. 16 „Funcțiunea conturilor“ din ordinul vechi, se elimină funcțiunea contului 786 „Venituri financiare din ajustări pentru pierdere de valoare“ care se redefiniște 786 „Venituri financiare din amortizări și ajustări pentru pierdere de valoare“(P) și se introduce funcțiunea conturilor noi de la pct. 35: 466, 651,751,7865 „Venituri financiare privind amortizarea diferențelor aferente titlurilor de stat“ și la pct. 37 din ordinul nou, se modifică funcțiunea conturilor 686, Cheltuieli financiare privind amortizările, provizioanele și ajustările pentru pierdere de valoare“ și 8033 „Valori materiale primite în păstrare sau custodie“.

3. Se modifică formularele de bilanț și cont de profit și pierdere.

4. Prin Art. V se aduc modificări și pentru Ord. nr.

1286/2012 - M.O. nr. 687/2012 aplicabil întreprinderilor publice (regii, societăți comerciale cu capital parțial/majoritar de stat) la grupa 23 unde se dă un titlu nou: 23 „Imobilizări și investiții imobiliare în curs de execuție“ și se introduc 2 conturi analitice la contul 235 „Investiții imobiliare în curs de execuție“, astfel:

- 2351 „Investiții imobiliare în curs de execuție la valoarea justă“;
- 2352 „Investiții imobiliare în curs de execuție la cost“.

La contul 264 „Titluri puse în echivalență“, se scoate termenul „consolidate“ din prima frază: „Cu ajutorul acestui cont se ține evidența titlurilor de participare prin metoda punerii în echivalență.“ La Pct. 143. din ordinul nou, se modifică Planul de conturi: contul 2692 „Vărsăminte de efectuat privind acțiunile deținute la entități“ (P), devine 2692 „Vărsăminte de efectuat privind acțiunile deținute la entități asociate“ (P) și se introduc conturile de la pct. 35.

5. Prevederile prezentului ordin se aplică începând cu situațiile financiare anuale aferente exercițiului financiar 2015. Cu aceste conturi se completează Planul de conturi general aplicabil la 1 ianuarie 2016.

**Expert contabil
Virginia GRECEANU**

Cum se ajunge în 2030 ca pensia stabilită în anul 2001 să devină ajutor social de 400 lei/lună și cum se va ajunge la egalitatea între sexe

În ultimul timp se dezbate foarte frecvent perspectiva de pensionare a celor care acum au 50 de ani și în anul 2030 vor împlini 65 de ani și vor trebui să iasă la pensie pentru limită de vârstă. S-a pus în dezbatere o nouă lege a pensiilor care privește numai persoanele care s-au pensionat după 01.01.2001 când a intrat în vigoare Legea nr. 19/2000, care a fost revizuită și completată cu modificările aduse în cei 10 ani de aplicare prin Legea nr. 263/2010 și republicată în M.O. nr. 852/2010, ca lege a sistemului unitar de pensii publice fiindcă a integrat și pensiile militarilor, polițiștilor, membrilor corpului diplomatic și consular, ale funcționarilor parlamentari și aviatorilor.

Pentru a demonstra că evoluția nivelului pensiei este o „involuție” vom lua un exemplu plecând de la un venit mediu anual realizat în anul 2016 din cele două nivele ale salariului minim pe economie, astfel:

$$1050 \times 5 \text{ luni} + 1250 \times 7 \text{ luni} = 5250 + 8750 = 14000 \text{ lei/an}$$

$$\times 10,5\% = 1470 \text{ lei contribuția plătită/anul 2016} \times 15 \text{ ani} = 22050$$

$$+ 12950/10 \text{ ani} = 35.000:25 = 1400 \text{ lei la femei și } 22050 + 19950/15 \text{ ani} = 42.000:30 \text{ ani} = 1400 \text{ lei la bărbați.}$$

Pentru cele două sexe stagiul minim de cotizare are următoarea evoluție (tab. nr. 1):

Presupunem că ambele sexe au realizat aceeași con-

Tab. nr. 1

Sexul	2001	2015	2030	2030:2001	2030: 2015
Femei	25 ani	30 ani	35 ani	140,0	116,7
Bărbați	30 ani	35 ani	35 ani	1116,7	100

tribuție până la împlinirea stagiului minim de cotizare obligatoriu când și-au cerut pensionarea și li s-a stabilit o pensie lunară de 1.400 lei în 2001. Cum v-a evolua aceasta până în **2030** (tab. nr. 2)?

Tab. nr. 2

	2001	2015	2030	2015/2001	2030/2015	2030/2001
Femei	35000:25=1400	35000:30=1167	35000:35=1000	83,4	85,7	71,4
Bărbați	42000:30=1400	42000:35=1200	42000:35=1200	85,7	100	100

Deci, scăderea pensiei pentru femei s-a făcut cu 16,6% în 2015 față de 2001 și cu 28,6% în 2030 față de 2001, în timp ce la bărbați s-a făcut cu 14,3% la sută în 2015 față de 2001 și pe urmă a staționat, diferențe produse ca urmare a creșterii stagiului minim de cotizare obligatoriu la femei de la 25 ani/2001 la 30 ani /2015 și la 35 ani/2030, adică în procente mult mai mari ca la bărbați, după cum rezultă din tabelul nr. 3.

Tab. nr. 3

	2001	%	2015	%	2030	%	2030:2001	2030: 2015
Femei	25 ani	100	30 ani	120	35 ani	116,7	140	116,7
Bărbați	30 ani	100	35 ani	116,7	35 ani	100	116,7	100

Tab. nr. 4

	2001	2015	2030	2030:2001	2030:2015
Femei	14000:25= 560	14000:30= 467	14000:35=400	71,4	85,7
Bărbați	14000:30= 467	14000:35= 400	14000:35=400	85,7	100

Astfel, femeile au fost defavorizate prin nivelul pensiei, deși ele au dus greul familiei, iar până în 2030 vor trebui să piardă din nivelul pensiei și **400** lei deoarece trebuie să iasă la pensie la **65 de ani**, ca bărbații,

măsură care nu le era necesară, dar este adusă ca directivă din U.E. unde egalitatea cu bărbații se regăsește la toate criteriile sociale. Doar dacă vor fi indexate cu 140% aceste sume nu vor fi pierdute.

La ce venit realizat din contribuții în 2001 s-ar putea diminua o pensie în 30 de ani și astfel să ajungă ajutor social? La 14.000 lei pentru ambele sexe rezultă din tab. nr. 4:

Propunerea de a elabora o

lege a pensiilor nouă prin care să se elimine discrepanțele create de Legea nr. 19/2000, aplicată din 2001, care s-a vrut a fi o lege echitabilă, bazată pe principiul **egalității** prevăzut la art. 2 din Legea nr. 263/2010, lit. **d) „prin care se asigură tuturor participanților la sistemul public de pensii, contribuabili și beneficiari, un tratament nediscriminatoriu, între persoane aflate în aceeași situație juridică, în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege,”** nu s-a realizat în 2010.

Și tocmai acest principiu nu s-a respectat nu numai în ceea ce privește discriminarea femeilor față de bărbați, ci și a celor din cadrul acestora, prin faptul că la categoria „militari” s-au luat în calcul toate veniturile realizate, inclusiv orele suplimentare, primele, sporurile de noapte (vezi art. 11 din OUG nr. 59/2011-M.O. nr. 457/2011) și un procent de 80% (diminuat la 65% de la 01.01.2016 prin OUG nr. 65/2015) din ultimele 6 luni, în timp ce la

„civili” numai contribuțiile la salariile de bază și sporul de vechime și de conducere, deși s-au plătit contribuții și la celelalte venituri și o decizie a Curții Constituționale nr. 19/2011-M.O. nr. 824/2011 le-a considerat legale, însă casele de pensii au cerut să se obțină prin justiție drepturile respective iar mulți pensionari nu s-au mai dus să cheltuiască banii cu procesele și să obțină includerea lor în pensie.

Propunerea de modificare a legii nu repară discriminarea făcută celor care au ieșit la pensie până în 2001 și la care baza de calcul a fost micșorată din cauza faptului că veniturile luate în calculul contribuțiilor nu au fost comparabile, în sensul necuprinderii impozitului pe salarii în perioadele în care acestea nu erau impozabile și trebuiau majorate cu 17%, procentul de impozit, și la acestea să se determine contribuția aferentă, ci s-a luat contribuția plătită efectiv la baza necomparabilă. Aceeași situație se va întâmpla și cu cei care au ieșit la pensie după

2010 când s-au redus salariile cu 15% și nu s-a specificat prin lege că la calculul drepturilor de pensie se vor lua salariile nediminuate cu această reținere. Problema ridicată de mulți pensionari, ca valoarea punctului de pensie să fie egală cu **45%** din salariul mediu brut pe economie care în 2016 este 2681 lei/lună ($\times 45\% = 1206$ lei/lună), nu este posibilă din 2016, ci din 2021, cum prevede art. 102 alin.(5) din Legea nr. 263/2010, procent care v-a dispărea până în anul 2030 prin diminuarea în fiecare an a câte 5% ($5\% \times 9 \text{ani} = 45\%$). Din 2030 valoarea punctului de pensie se va majora numai cu **100%** din rata inflației realizată pe anul precedent. Să sperăm că până atunci se va adopta o lege mai echitabilă pentru toți pensionarii, nu numai pentru cei care acum au 50 de ani, care vor ieși în 2030 la pensie și li se va aplica proiectul propus, devenit lege în 2016. Meritul propunerii făcute este faptul că autoarea proiectului a remarcat inechitatea creată ca urmare a creșterii diferențiate a stagiului minim de pensionare a femeilor față de cel al bărbaților, din ultimii 15 ani, și în perspectivă a încă 15 ani, și pentru că l-a ridicat în discuție publică este de felicitat.

Legile pensiilor aplicate după 1990 au dezavantajat foarte multe persoane datorită schimbării frecvente a bazei de calcul determinate cu formule greoaie și sofisticate de calcul, cu perioade diferite luate în calcul, cu procente diferite de contribuție aplicate de-a lungul anilor. Pentru cei care au ieșit la pensie până în 2001

nu ar exista decât un indice de corecție aplicat în funcție de anul în care au ieșit și au calculat în funcție de raportul dintre salariul mediu pe economie și salariul minim, indexat cu indicele inflației în anii când aceasta nu s-a făcut.

Pentru cei care vor ieși la pensie în viitorii 15 ani este mai simplu de calculat contribuția fiindcă procentul de contribuție de 10,5% este stabil de mai multă vreme, iar datele privind veniturile realizate sunt stocate de plătitori pe 50 de ani conform ordinelor MFP, de păstrare și arhivare a documentelor financiar-contabile (vezi Ord. nr. 2634/2015 - M.O. nr. 910/2015, aplicabil de la 01.01.2016).

Fiind o inițiativă legislativă care este demonstrată și fundamentată pe cifre, apărută la jumătatea perioadei de 30 de ani în care se vor aplica legile deja date, subscriem pentru a fi adoptată cu mențiunea că pentru cei 15 ani de la aplicarea Legii nr. 19/2000 până în 2016, să se facă prima corecție și la femei și la bărbați, iar pentru ceilalți 15 ani care vor urma numai pentru femei. Sursa de finanțare trebuie căutată în bugetul de stat fiindcă el gestio-

nează contribuțiile sociale obligatorii încasate pentru bugetul asigurării sociale de stat, atât de la pensionarii activi, prezenți și viitori, cât și de la salariații prezenți și viitori, dar și de la Fondul pensiilor private reglementat de Legea nr. 411/2004, republicată, care s-a înfruptat din cuantumul contribuției individuale an de an ajungând la **5,1%** în anul 2016, deci aproape la jumătate din **10,5%** cât este contribuția la fondul de bază al angajatorului. Fondul de bază s-a înjumătățit legal prin această nouă destinație ce finanțează de **12 ani** cheltuieli de salarii „nesimțite“, fără controlul Curții de Conturi sau a unui organ de control al statului, deși fac parte din *proprietatea privată a statului*. Diminuarea cu **5%** a contribuției la toate condițiile de muncă (ex. de la 20,8% la **15,8%** la condiții normale) a angajatorilor de la **1 oct. 2014** prin **Legea nr. 123 - M.O. nr. 687/19.09.2014** pentru modificarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal a dus la altă cale legală de devalizare a fondului bugetului de asigurări sociale de stat la care se adaugă multitudinea de legi speciale și ordonanțe de guvern prin care s-au aprobat indemnizații spe-

cială sau pensii în afara principiului „contributivității“, pe criterii politice și de grup. Nici pensia minimă garantată, introdusă prin OUG nr. 6/2009 și aprobată prin Legea nr. 196/2010, care s-a majorat de la 350 lei/lună la 400 lei/lună în anul 2016, nu este stabilită pe bază de contributivitate și nu trebuie să fie finanțată din bugetul asigurărilor sociale, ci din bugetul de stat. Pentru a vorbi de „deficit“ la bugetul asigurărilor sociale de stat trebuie să eliminăm toate destinațiile care nu au legătură cu plata pensiilor publice determinate pe baza contributivității și pentru celelalte destinații să se facă fonduri speciale distincte care să se urmărească separat și atunci se va vedea care este adevăratul *deficit* al acestui fond. Ministerul Finanțelor Publice trebuie să organizeze planificarea și evidența distinctă a fiecărei destinații prin BVC și bilanț separat din anul 2016, când se va adopta această lege nouă de pensii a generației de 50 de ani împliniți în anul 2016, ce se vor bucura de egalitatea între sexe din 2030.

Expert contabil
Virginia GRECEANU

Contribuția României la bugetul UE

Uniunea Europeană (UE) își formează bugetul în baza contribuțiilor țărilor membre. De asemenea, la acest buget se colectează și sume provenite din taxele asupra produselor importante din țările aflate în afara Uniunii, dar și din amenzi

aplicate firmelor care nu îndeplinesc normele europene.

Astfel, în calitatea de stat membru al Uniunii Europene, contribuția României pentru anul 2016 este de 7.098.711,8 LEI, iar sumele stabilite pentru perioada 2017-2019 se estimea-

ză la 6.921.521,1 LEI pentru anul 2017, 7.182.362,0 LEI pentru anul 2018, respectiv 7.182.362 LEI pentru anul 2019 (Raportul privind situația macroeconomică pe anul 2016 și proiecția acesteia pe anii 2017-2019, Ministerul Finanțelor Publice).

Veteranul

Moș Vasile, cum îi spun sătenii, stătea pe un scaun pe prispa casei, iar lângă el avea nelipsita cârjă. Cu mustața, sprâncenele și părul albe ca neaua, părea un sfânt coborât din ceruri. Citea în fiecare zi orice ziar care-i cădea în mână, parcă pentru a vedea cum curge timpul și mai puțin pentru a discuta cu alții.

Era din cale afară de bucuros când ograda, fie vară, fie iarnă, i se umplea de nepoți. De sărbători, uneori și duminica, îi veneau băieții și nurorile, fetele și ginerii, se puneau masa mare și atunci se simțea tare mândru.

Moș Vasile luptase în primul război mondial, dar și în cel de al doilea. Dar despre aceste lucruri vorbea foarte puțin.

Familia știa că făcuse armata pentru el, dar și pentru fratele său care a rămas acasă să-și susțină familia. Dar, când a terminat stagiul militar, România a intrat în primul război mondial și a trebuit să meargă pe front. Împreună cu unitatea lui a trecut munții, a luptat în Ardeal, a fost ușor rănit și după o pauză scurtă s-a retras pe front la Mărășești și ca prin minune a scăpat cu o rană ușoară. Decorat de trei ori pentru faptele sale a fost lăsat la vatră și s-a întors în satul de agricultori din care plecase.

După război, ca veteran a fost împroprietărit și era foarte mândru că regele i-a recompensat faptele de arme, deși nu ceruse nimic.

A mai primit pământ și de la tatăl său, așa că s-a căsătorit și a întemeiat gospodărie mare, iar începutul celui de-al doilea război l-a găsit cu o casă plină de copii, dar și cu păduri, pământ arabil, fâneță la șes, livezi, perdele de salcâmi, iazuri de pește, animale

și curtea plină de orătării.

În seara când a fost chemat la război, pentru că era sergent major în rezervă, adusese cel de-al 41-lea car cu cărămidă pentru biserica în construcție din sat.

Ordinul de chemare l-a descumpănit puțin, s-a uitat roată la cei 8 copii, 4 băieți și 4 fete, la nevastă și apoi și-a fixat privirea pe băiatul cel mare, Ion, de șaisprezece ani și i-a spus că el este capul familiei până se întoarce, iar fratele lui de 12 ani îl va ajuta.

De fapt, pentru prima dată nu mai era sigur că se întoarce. Acum știa că vom lupta împotriva rușilor. A plecat la regiment și după instruirea recruților au trecut Prutul, a început hărțuirea de noapte, au trecut Nistrul și Niprul după lupte grele și după luni și luni de zile au ajuns la Cotul Donului unde au fost încercuiți.

A fost rănit ușor la o mână și grav la piciorul stâng, dar a scăpat ca prin minune, fiind salvat dintre mormanele de morți, și s-a trezit într-un spital din țară. A fost decorat din nou, de rege, dar nu-i place să se laude.

Nu vorbește prea des de luptele la care a luat parte deoarece nu-i place să spună: am ucis, ori am omorât nu știu câți inamici. Și aceia aveau copii acasă ca și el.

Este convins că a luptat pentru o cauză dreaptă, și-n primul război, dar și în cel de al doilea, și când au trecut batalioanele române Carpații, dar și atunci când li s-a ordonat "treceți Prutul".

Însă, după cel de-al doilea război mondial, pentru el și familia lui a început adevărata dramă.

Nu putea să vorbească despre decorațiile și medaliile primite, deoarece apăreau pe ele figurile emitenților, regii României, iar la noi se instalase comunismul.

Nu putea să se laude că a ajuns până la cotul Donului unde a fost rănit, pentru că risca să ajungă în închisoare deoarece luptase împotriva rușilor.

Nu putea să se mândrească cu munca de o viață, cu pământul primit ca veteran, ori cumpărat, bucată cu bucată de la unii mai puțin harnici și gospodari, deoarece risca să ajungă alături de "boieri" și "chiaburi" la Dunavăț, ori Canalul Dunăre - Marea Neagră.

A fost nevoit să căsătorească patru copii, doi băieți și două fete într-un singur an, să le dea o parte din avere, muncită de el, nevastă și copii care au pus umărul la treabă de la vârsta de 10 ani.

Rana din picior l-a împiedicat să lupte și spre vest, așa că nu a putut fi considerat veteran, după cinci ani de armată, și cinci ani și trei luni de război.

Uneori, zicea așa, pur constatat, că norocoși au fost cei care au căzut prizonieri și au venit în țară călare pe tancurile rusești. Au primit toate onorurile, și adaug eu, atât înainte de revoluția din 1989, cât și după.

Ca Moș Vasile au fost mulți veterani de război, necunoscuți ori nerecunoscuți. Dar, pe viitor, sperăm că societatea românească nu se va resemna, ci va ști cum să-și recunoască și recompenseze eroii, iar istoria va consemna și faptele lor.

**Pensionar
George Rădeșteanu**

CĂTRE DOMNUL IISUS

Când seara se coboară,
Pe tine vreau să te-ntâlnesc
Ca să-ți mărturisesc iubire
Iisuse, Domnul meu Ceresc.

De-aceea caldă mulțumire
Ți-aduc acum prin al meu cânt,
Cerându-ți ca și-n noaptea asta
Să mă-nsoțești cu Harul Sfânt.

Și te mai rog să-i ai în pază
Pe cei pe care îi iubesc,
Să-i ocrotești cu bunătate
Sub scutul tău dumnezeiesc.

Iar mie, dă-mi să m-ocrotească
Un înger sfânt, trimisul Tău,
Sub aripa lui sfântă
Îmi pare că mă odihnesc.

**Pensionară Elena Stănculescu
Cenaclul C.A.R.P. "OMENIA" București**

ALEG DOAR

Când apare un nebun,
Îl prefer pe cel mai bun,
Care mă-njură pe drept,
Îmi pune mâna-n piept.

Dacă merg și eu la bar,
Să bea vinul din pahar,
Inima să-mi răcorească,
Doar cu soiul de Fetească.

Poți să scii și poezii,
Printre frunzele din vii,
Cu fetițele zglobii,
Ce aleargă durdulii.

Dintre tablă și rugină,
Aleg fata cea Divină,
Învelită-n muselină,
Cu mânuța de felină.

Mihai LEONTE
Volumul Metafore aprinse

CĂUTARE

Caut timpul ce-a trecut
Caut urmele pierdute,
Chiar și pașii ce-am avut
De e ziuă sau e noapte.
Acum le caut pe toate,
Caut steaua mea și-a ta,
Ce ne-așteaptă undeva.
Caut luna ce veghează,
Inima ce visează,
Caut ce-mi doresc.
Steaua, luna s-o privesc.
Timpul trece nemilos,
Luând cu el a mea iubire.
Eu rămân privind sfios
Dar cu dulce amintire
Caut anii ce s-au dus
Au trecut fără a spune
Drumul nostru de prisos
Tinerețea acum s-a dus
Caut hoțul ce-a furat
Anii când eram băiat
Caut nopțile cu lună
Petrecute împreună
Caut iubirea plecată
Anii tăi când erai fată
Caut câmpia cu flori
Anii ce-au zburat în nori
Luna, nopțile cu stele
Caut gândul ce dă fiori
Hotărât acum aș vrea
Să opresc timpul, vremea.
Să-l opresc pe vecie
Mulțumit chiar cu o mie.
Și Doamne de ești bun
Nu-mi da mie bătrânețe
Lasă-mă în putere
Dă-mi iubite pe plăcere,
Să le dau suflet curat
De iubit nu-i păcat.

Marin Mangu
Asociația Ajutorul Total

CALITATEA VIEȚII SE LASĂ DORITĂ

Calitatea vieții se lasă dorită
În țara mioriței strămoșești
Contemporani ai vârstei împlinită
Mereu e ceva pe care o râvnești.

O viață întreagă ai tot muncit
Cu râvna și sudoarea frunții
Tinerețea era ceva de invidiat
Puterile-ți răsturnau și munții.

Și iată astăzi la vârsta a treia
Ești privat de ale vieții bunătăți
Cel cu statutul social aparte preia
Tot rodul muncii și al sănătății.

De ce această agonie abătută
Asupra pensionarilor din țară?
E vremea să ne unim în luptă
Sub stindardul C.A.R.P.-urilor sărăcia dispare.

**ec. Grigorie Ion
președinte C.A.R.P. Lugoj**

SUNTEM PESTE UN MILION PATRU SUTE...

Suntem peste un milion patru sute
De membri C.A.R.P., pensionari înscriși
Prezenți, ai țării, adevărate suflete
Sporim mereu prin noi și noi admiși.

Este în firea noastră puternic socială
Să ne ajutăm aproapele mereu
Când pensia primită este o spioală
Și viața an de an apasă greu.

Avem de acum ani mulți în etate
Fără alte resurse în astă viață
Și ne îndreptăm când se și poate
Spre C.A.R.P.-uri casa cu speranță.

E leagănul activităților în sens invers
Prin simplitatea formalităților înscrise
Deci ai sigur un ajutor în ceasul bun
Și alte avantaje îți sunt deschise.

Suntem acei ce prin reciproc nu-i uităm
Pe semenii noștri pensionari confrăți
C.A.R.P.-urile sunt surse la care invităm
Alăturați-vă pensionari și veți fi ajutați!

**ec. Grigorie Ion
președinte C.A.R.P. Lugoj**

O DORINȚĂ

Aș vrea s-opresc declinul românesc,
Aș vrea s-opresc exodul tineresc,
Aș vrea s-opresc trădarea și hoția,
Aș vrea s-opresc ELITA-n România.

Cine mai poate astăzi garanta,
Că România întreagă-i țara mea?
Ce nu-i vândut, a fost furat cu acte
Și-atunci te-ntreb: Mai poți spera-n dreptate?

Îmi pare rău că țara mea-i trădată,
Lupii-s păstori și turma-i decimată,
Un tineret șomer își ia lumea în cap,
Îmi pare rău, dar ce-aș putea să fac?

Speranța mea-i în neamul de săraci,
Ce au încă mândria că-i moștenesc pe daci,
Dar poate că odată, ne-om revolta cu toții
Și facem noi dreptate, să măturăm toți hoții!

Justiția e blândă ori e ticăloșită,
Averea țării toată pe-afară e dosită,
Ciocoi de acasă și corbii de afară
Ne-au făcut robi, ne-au alungat din țară!

Gălăgie mare-n stradă, lumea e debusolată,
Politrucii fără rușine ne mai cer votul odată,
Ei care-au mințit atâta, cu tupeu, fără obraz,
Nu văd ce-au adus în țară? Sărăcie și necaz!

Doamne, dă-ne iar un Țepeș, cu zece mii de oșteni,
Toți cu câte-o țeapă-n mână, de preferat ardeleni.
Să vedem o țară nouă, fără pleavă și tăciuni,
Îmbrăcată-n straie albe, cum e portul la români!

**Vasile Pop - Mădărășeni
Pensionar din Luduș**

AM SCRIS

N-am vrut să-mi treacă anii fără rost,
Doar peste timpul meu mă simt stăpân.
Mereu bogate toamnele mi-au fost,
Și știu, că-n urma noastră doar faptele rămân.

Am străbătut la pas a vieții împărăție...
Și-n lumea mea de gânduri, o poartă s-a deschis,
S-a-nfiripat cuvântul, un strop de apă vie,
Și despre tot ce am trăit, am scris.

Am scris despre iubire, am scris despre trădare,
Am scris despre credință și speranță,
Am scris despre mânie, dar și despre răbdare,
Am scris despre iertare și despre toleranță.

Despre copilăria mea, eu am mai scris.
Colțul de rai, cu-o pasăre măiastră...
Acolo, mă-ntorceam în lumea mea de vis,
Când viața-mi închidea câte-o fereastră.

Cu lacrima de dor, am scris despre părinți.
Aducerile-aminte în lacrimi se-ntrupează,
În visul meu se-arată cu aură de sfinți,
Din steaua lor asupra mea veghează.....

Am scris și despre marea mea iubire...
Floare de lotus, gingașă, curată,
M-am răstignit, sub greaua-i risipire,
Și-am dus cu mine crucea, în lacrimă sculptată.

Am scris despre copii-sunt darul meu ceresc,
Sunt raza de lumină pe cerul meu ivită,
În ochii lor curați, eu azi îmi oglindesc,
Iubirea mea de mamă, doar prin ei împlinită.

Am scris despre zborul înalt, spre Țara Sfântă,
Comori neprețuite în suflet am adus.
Și psalmi de bucurie azi sufletul meu cântă,
Mi-am purtat și eu pașii pe urma lui Iisus.....

Am scris despre urcușuri, am scris despre căderi
Am scris despre-mpunere și despre neputință,
Despre cei prăbușiți sub prea grele poveri,
Și despre izbăvire, prin jertfă și căință.

Atunci când în speranțe, anii îi măsuram,
Din timpul meu, v-am dat o poezie.
Acum, sunt ca o frunză ce tremură pe ram,
Se-așterne bruma rece și toamna-mi e târzie...

Panțuroiu Olga Maria
C.A.R.P. "SPERANȚA" PUCIOASA

SĂ NU NE PLÂNGEM

Unii se plâng că bătrânețea
E boală grea și fără leac.
Eu cred că de-o privim astfel,
Îi facem vrând-nevrând pe plac.

Prea mulți se plâng de consecințe,
Că-s gârboviți și fără vlagă...
Că zilele li se scurtează;
Iar inima le e beteagă...

Că nu mai au putere-n brațe,
Că uneori se-mpieticesc;
Că le e greu, când la oglindă,
Din când în când mai poposesc.

Gândind la anii tinereții,
Pe față curg lacrimi șiroi;
Că-și amintesc de vremea-n care
Erau frumoși, isteți, vioi.

Chiar de nu vor, ajung la finis
Greu încercați de remușcări.
Puțini ar vrea să treacă pragul
Ce-i duce către alte zări.

Până atunci, ar trebui,
Să-și ia ca aliat speranța,
Că-n acest mod vor reuși
Ca vieții să-i lungească ața.

Să nu își piardă optimismul,
Că nu știu care li-i destinul,
Să creadă în puterea Lui,
Că doar așa îndulcesc chinul.

Și-atunci, vor spune cu mândrie,
Că bătrânețea nu-i o boală,
Ci e o trecere mai lentă,
Înspre o viață siderală.

Nenciu Paul
C.A.R.P. "SPERANȚA" PUCIOASA

FURTUNA

A trecut o zi frumoasă,
Călduroasă, liniștită;
Seara s-a lăsat încet;
Muzica străbate orașul
Dintr-o grădină de vară...

Dar deodată se stârnește
Un curent neprevăzut,
Care-ncet se învârtește
La-nceput, răscolind apoi grădina
Cu sunete interferând.

Ia amploare cu iuțea,
Lumea este bulversată,
Afluența trece poarta
Și lăsând pustie sala...
S-a oprit și muzica.

Luminile pe străzi se sting,
Este beznă peste tot;
Numai vântul acum vuieste
Ca turbat,
Peste orașul adormit...

Nu mai e nici o mașină,
Nici tramvai, să poată ajunge...
Acasă e prea departe,
Învingând cu greu curentul
Care vine de niciunde...

Pipăind încet asfaltul
Să nu pici într-o capcană,
Deși te grăbești spre casă
Nu poți pasul să-l grăbești...
Degeaba te ostenești...

Furtuna se întetește,
Natura e dezlănțuită,
Copacii se-ndoaie ritmic
Ca într-un "balet alert",
Un spectacol grandios.

Cerul e cutremurat de fulger
Și săgeți reci de lumină
Străbat acum pământul
Cu viteză supersonic.

Totul intră în alertă.
Miresme de tei plutesc
În ușoare adieri
Cu interval de rafale
Și cu stropii mari de ploaie
Ce ne amenință liniștea.

Văd acum o luminiță
La o firmă-n cap de stradă
Și mă bucur c-am învins
Noaptea și-o furtună dezlănțuită
Parcă din adâncuri...

Ioana MARCU STĂNESCU
Cenaclul C.A.R.P. Timișoara

ALUNGĂ-TI SUPĂRAREA

De vrei să-ți meargă bine
Și bine să trăiești,
Alungă-ți supărarea
Și-ncearcă să zâmbești!

Nu te necăji întruna,
Că ai vrea multe și nu poți
C-o duci greu, că-i timpul prost,
Vremurile întotdeauna
TOT AȘAAU FOST!

Dă necazul la o parte,
Viața nu ne este dată
S-o trăim întunecată
Prinsă în dorințe deșarte
Viața zbuciumată!

De aceea, după voie,
Și cum poate fiecare,
Dă-o încolo supărare
Și neliniști și nevoi
Vino alături de noi!

Fără zâmbet nu se poate
Clipe bune să trăiești!
CARP e o necesitate
La nevoie și la tristeți!

Pensionar Constantin GRECU
C.A.R.P. Hunedoara

Întrebări ale reprezentanților C.A.R.P. -urilor

1. Precizări privind BVC în baza noului Cod fiscal.

Pentru C.A.R.P., ca persoană juridică nonprofit, Codul fiscal nou la titl. II „IMPOZITUL PE PROFIT”, art. 15, alin.(2), face următoarele precizări cu privire la neimpozitarea veniturilor luate în calculul rezultatului fiscal provenite din:

- a) cotizațiile și taxele de înscriere ale membrilor;
- b) contribuțiile bănești sau în natură ale membrilor și simpatizanților;
- c) taxe de înregistrare stabilite potrivit legislației în vigoare;
-
- e) donațiile, precum și banii sau bunurile primite prin sponsorizare/ mecenat;
- f) veniturile din dividende, **dobânzi**, precum și din diferențe de curs valutar aferente disponibilităților și veniturilor neimpozabile;
- g) **veniturile din dobânzi obținute de casele de ajutor reciproc din acordarea de împrumuturi** potrivit legii de organizare și funcționare;
- h) veniturile pentru care se datorează **impozit pe spectacole**;
- i) *resursele obținute din fonduri publice sau din finanțări nerambursabile*;
- j) veniturile realizate din acțiuni ocazionale precum: evenimente de strângere de fonduri cu taxă de participare, serbări, tombole, conferințe,

utilizate în scop social sau profesional, potrivit statutului acestora;

- k) venituri realizate din cedarea activelor corporale aflate în proprietatea organizațiilor nonprofit, altele decât cele care sunt sau au fost folosite într-o activitate economică;
- l) veniturile obținute din reclamă și publicitate, venituri din închirieri de spații publicitare pe: clădiri, terenuri, tricouri, cărți, reviste, ziare, realizate de organizațiile nonprofit de utilitate publică...; **nu se includ veniturile obținute din prestări de servicii de intermediere în reclamă și publicitate**;
- m) sumele primite ca urmare a nerespectării condițiilor cu care s-a făcut donația/sponsorizarea, potrivit legii, sub rezerva ca sumele respective să fie utilizate de către organizațiile nonprofit, în anul curent sau în anii următori, pentru realizarea scopului și obiectivelor acestora, potrivit actului constitutiv sau statutului, după caz;
- n) veniturile realizate din despăgubiri de la societățile de asigurare pentru pagubele produse la activele corporale proprii, altele decât cele care sunt utilizate în activitatea economică;
- o) sumele primite din impozitul pe venit datorat de persoanele fizice, potrivit pre-

vederilor titl. IV „IMPOZITUL PE VENIT” (n.n. - acesta este un venit al bugetului de stat și se varsă după ce se reține la sursă de la persoană).

Conform alin. (3) în cazul organizațiilor nonprofit, pentru calculul rezultatului fiscal sunt neimpozabile și alte venituri realizate, până la nivelul echivalentului în lei a **15.000 de euro**, într-un an fiscal, dar nu mai mult de 10% din veniturile totale neimpozabile prevăzute la alin. (2). Acestea datorează impozit pe profit pentru partea din profitul impozabil care corespunde veniturilor, altele decât cele considerate venituri neimpozabile, potrivit alin. (2), sau potrivit alin. (3), asupra căreia se aplică cota de 16%.

Rezultatul fiscal se calculează trimestrial/anual, cumulat de la începutul anului fiscal.

2. Asociațiile C.A.R.P. trebuie să depună declarația 101 ținând cont că sunt asociații nonprofit?

NU, dacă nu realizează profit peste plafonul stabilit la art.15 alin. (3).

3. Obligațiile ce trebuie respectate din Codul fiscal.

Întrebarea este prea generală. Obligațiile care decurg

din Codul fiscal se referă la:

- titl. II „Impozitul pe profit“ tratat la întrebarea nr.1;
- titl. IV „Impozitul pe venit“, din care cap.III, art. 76-82 și titl. V „Contribuțiile sociale obligatorii“ sunt cele care se întâlnesc la toate nivelele organizatorice;
- titl. IX „Impozitele și taxele locale“ și titl. X „Impozitul pe construcții“.

4. Dacă cele 2 fonduri (de împrumut, compus din fondul social al membrilor asociați și întraajutorare din care se acordă ajutoare sociale nerambursabile) ce aparțin în totalitate membrilor asociați sunt considerate venituri ale asociației.

Potrivit art. 11 din Legea nr. 540/2002 privind C.A.R.P.-urile, publicată în M.O. nr. 723/2002, veniturile C.A.R.P.-urilor se compun din:

- a) taxe de înscriere;
- b) cotizații și contribuții lunare ale membrilor;
- c) dobânzi provenite din plasarea sumelor în condiții legale;
- d) venituri realizate din prestări de servicii;
- e) dobânzi la sumele împrumutate;
- f) venituri din organizarea manifestațiilor culturale, artistice și de agrement;
- g) donații și sponsorizări;
- h) alte venituri prevăzute de lege.

Potrivit art. 12 alin. (1) din aceste venituri C.A.R.P. își pot

constitui, în condițiile prevăzute de statut, următoarele fonduri:

- a) fondul pentru împrumuturi;
- b) fonduri pentru acordarea de ajutoare nerambursabile;
- c) fonduri pentru activități culturale, artistice, turistice și de agrement;
- d) fonduri pentru investiții;
- e) fonduri pentru subvenționarea produselor alimentare de bază stabilite de consiliul director, pentru vânzarea către membrii caselor de ajutor reciproc ale pensiunilor prin magazinele proprii și de tip economat;
- f) fonduri pentru cheltuieli generale.

Deci fondul de împrumuturi se numește **fondul social** și se evidențiază în contul 113, iar fondul pentru acordarea ajutoarelor nerambursabile este distinct de acesta și se evidențiază în contul 114 (nu este în fondul social). Pentru alte fonduri se folosește contul 116.

Aceste fonduri evidențiate în conturile de pasiv **113, 114, 116** sunt conturi de **rezultat patrimonial** care se constituie din contul **1291** la sfârșitul anului (**1291=113,114,116**)^{1*}, nu se închid prin contul 1211 prin care se închid numai conturile de venituri și cheltuieli, deci fiind conturi de **fonduri** provenite din excedentul bugetar nu funcționează ca și conturile de venituri care funcționează în paralel cu ele prin conturile **731, 733, 734, 791** și prin care se face excutarea BVC.

¹ vezi cap.14, pg.259 din lucrarea mea „GHID DE CONTABILITATE ȘI LEGISLAȚIE PENTRU CAR“, 2014

*Deci fondurile nu sunt venituri ale asociației, ci **fonduri** din rezultatul exercițiului financiar. Funcționarea lor se face numai la majorarea prin repartizarea excedentului și la micșorarea prin restituirea sumelor care au fost depuse de membri drept taxă, cotizație, contribuție sau cotă-parte. Soldul creditor al contului 113 reprezintă fondul social existent la un moment dat, iar al conturilor 114 și 116 fondurile neutilizate până la data respectivă. Pentru detalii privind funcționarea distinctă a acestor conturi și a corelațiilor dintre ele recomand lucrarea mea din 2014,, **Ghid de contabilitate și legislație pentru C.A.R.-uri**“.*

5. De ce organele alese care din indemnizații suportă C.A.S. și celelalte impozite pe venit, nu pot beneficia de tichete de masă ca și salariații, conform Contractului Colectiv de Muncă încheiat între angajator și reprezentanții angajaților?

Fiindcă nu sunt incluși în contractul respectiv ca beneficiari de tichete de masă nefiind *angajați cu contract individual de muncă* cum prevede **art.1** din Legea nr. 142/1998. Art. 76 alin.(2) lit.b) din titl.IV al Codului fiscal impozitează „indemnizațiile din activități desfășurate ca urmare a unei funcții alese în cadrul persoanelor juridice fără scop patrimonial“, ca venituri asimilate salariilor,

dar nu impozitează pe cele de la alin. (4) lit. b) „drepturile de hrană acordate de angajatori angajaților, în conformitate cu legislația în vigoare“, adică cu Legea nr.142/1998-M.O. nr. 260/1998, art. 1 și 8 (care au fost scutite de impozit/1998, apoi impozitate prin OUG nr. 58/2010-M.O. nr. 431/2010 art. IV. lit. a) de la 1 iulie 2010 și iar scutite ulterior de impozit), dar care prin art.1 dă dreptul la aceste tichete numai pentru persoanele angajate cu contract individual de muncă, nu și cu contract de mandat, cum sunt angajate persoanele alese. Tichetele se acordă în limita BVC aprobat potrivit legii.

6. Cum se impozitează/taxează clădirile C.A.R.P.-urilor și persoanelor juridice fără scop patrimonial?

Codul fiscal, tit. IX, Cap. II, art. 455 alin. (1) - (2) + art. 456:

Art. 455. (1) Orice persoană care are în proprietate o clădire situată în România datorează anual impozit pentru acea clădire, cu excepțiile de la art. 456:

Art. 456. SCUTIRI

(1) Nu se datorează impozitul pe clădiri pentru:

c) clădirile aflate în proprietatea fundațiilor înființate prin testament, constituite conform legii, cu scopul de a întreține, dezvolta și ajuta instituții de cultură națională, precum și de a susține acțiuni cu caracter umanitar, social și cultural;

g) clădirile unei instituții sau unități care funcționează sub coordonarea MECS sau a MTS, precum și clădirile federațiilor sportive naționale, cu excepția încăperilor care sunt folosite pentru activități economice;

m) clădirile Academiei Române și ale fundațiilor proprii înființate de A.R., în calitate de fondator unic, cu excepția încăperilor care sunt folosite pentru activități economice;

w) clădirile deținute sau utilizate de către întreprinderile sociale de inserție;

(2) Consiliile locale pot hotărî să acorde **scutirea sau reducerea** impozitului/taxei pe clădiri datorate pentru următoarele clădiri:

c) clădirile utilizate pentru furnizarea de servicii sociale de către organizații neguvernamentale și întreprinderi sociale ca furnizori de servicii sociale;

d) clădirile utilizate de organizații nonprofit folosite exclusiv pentru activitățile fără scop lucrativ;

p) clădirile deținute de cooperativele de consum sau meșteșugărești și de asociațiile cooperative agricole, în condițiile elaborării unor scheme de ajutor de stat/de minimis având un obiectiv prevăzut

de legislația în domeniul ajutorului de stat;

r) clădirile deținute de asociațiile de dezvoltare intercomunitară.

(3) Scutirea sau reducerea de la plata impozitului/taxei conform alin. (2) se aplică începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care persoana depune documentele justificative.

(4) Impozitul pe clădirile aflate în proprietatea persoanelor **fizice și juridice care sunt utilizate** pentru prestarea de servicii turistice cu caracter sezonier, pe o durată de cel mult 6 luni în cursul unui an calendaristic, se reduce cu 50%. Reducerea se aplică în anul fiscal următor celui în care este îndeplinită această condiție.

Art. 460 prevede „Calculul impozitului/taxei pe clădirile persoanelor juridice “.

Alin. (5) lit. a) - f) prevede valoarea impozabilă la care se calculează impozitul/taxa.

Alin. (6) prevede obligația actualizării valorii impozabile o dată la **3 ani** pe baza unui raport de evaluare, în caz contrar cota de impozit/taxa pe clădire este de **5% (alin. 8), iar diferența se plătește de proprietar.**

Alin. (10) Cota de impozit/taxa pe clădire se stabilește prin hotărâre a consiliului local/Consiliul General al Municipiului București.

7. Care este filiera înregistrărilor operațiunilor de constituire a fondurilor la o casă de ajutor reciproc a pensionarilor

sau a salariaților?

În baza Ordinului nr. 1.969/2007 prezentăm în continuare filiera înregistrărilor

operațiunilor de constituire a fondurilor la o casă de ajutor reciproc a pensionarilor sau a salariaților:

FILIERA ÎNREGISTRĂRILOR OPERAȚIUNILOR DE CONSTITUIRE A FONDURILOR LA O CASĂ DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR SAU A SALARIAȚILOR

Nr. crt.	Explicații	Cont D	Cont C
1.	Închiderea conturilor de venituri și cheltuieli prin contul 1211	6xx = 1211 =	1211 7xx
2.	Transferul excedentului din C contului 1211 în D contului 1171, până la repartizare, sau a deficitului din D ct.1211 în C ct.1171	1171 = 1121 =	1211 1171
3.	Înregistrarea transferării excedentului din C contului 1211 prin C ct. 1291 (fără activitatea finanțată din fonduri speciale), în vederea repartizării, la sfârșitul anului	1121 =	1291
4.	Repartizarea excedentului din C ct. 1291 pe cele 3 fonduri - fondul social - fondul de ajutor social - alte fonduri	1292 =	% 113 114 116
5.	Înregistrarea restituirii sumelor din aceste fonduri	% = 113 114 116	512(521)
6.	Înregistrarea sumelor aprobate a fi restituite, dar neridicate	% = 113 114 116	462
7.	Conturile de venituri corespunzătoare conturilor de fonduri sunt: 731, 733, 734, 791, care se închid prin D contului 1211, la sfârșitul anului și în caz de excedent, din contul 1211 se transferă în D 1171 și se reia filiera înregistrărilor 1-6		
8.	Conturile de cheltuieli nu au corespondență cu conturile de fonduri, ci cu cele de decontări și disponibilități, fiindcă sunt folosite la execuția BVC-lui și sunt toate conturile care reflectă natura cheltuielii, iar la sfârșitul anului se închid prin D contului 1211 și se reia filiera înregistrărilor 1-6, dacă s-a obținut excedent		

**Expert contabil
Virginia GRECEANU COCOȘ**

- Ca să poți prețui cum se cuvine calitatea cuiva, trebuie ca și în tine însuși să existe o fărâmbă din calitatea aceasta.
- Durerea apasă și mai tare dacă simte că te lași în voia ei.
- Iubirea mi-o câștigă bunătatea femeii și nu ocheadele ei ademenitoare. *(William Shakespeare)*
- Dacă e să-i credem pe filozofii noștri, omul se deosebește de celelalte ființe vii prin capacitatea de a râde.
- Un pamflet scris cu inteligență e asemenea unei săgeți care nu numai că produce o rană, dar o și face de nelecuit. *(Joseph Addison)*
- Uneori, ca să pierzi un prieten ajunge și neîntoarcerea unui serviciu: nefiind în stare să returneze datoria, el se îndepărtează și datornicul nu-ți mai este prieten.
- Există o mulțime de oameni care nu-și pierd niciodată mințile, pentru simplu motiv că nu le-au avut niciodată.
- Servilismul e mai periculos decât ura. *(Baltasar Gracian y Morales)*
- Cine alege între minte și frumusețe trebuie să-și ia o amantă frumoasă și o nevastă deșteaptă.
- Limba e cea mai periculoasă armă: rana făcută de săgeată se vindecă mai ușor decât cea făcută de cuvânt. *(Pedro Calderon de La Barca)*
- Prefăcătorii îi solidarizează pe cei pentru care fățarnicia este un instrument de cauțiune.
- Rațiunea te deșteaptă, iar pasiunea te orbește.
- Orice s-ar zice, în om există ceva atât de neobișnuit, ce nu poate explica niciun savant.
- O greșeală nu dăunează, dar divulgarea ei, da. *(Moliere)*
- Cine și-a ales adevărul drept călăuză și datoria drept scop poate să se încreadă cu curaj în Providență.
- Omul nu e capabil din fire să meargă într-o singură direcție: el când merge înainte, când se întoarce.
- Virtutea unui om se judecă nu după pornirile entuziaste, ci după faptele de zi cu zi. *(Blaise Pascal)*
- O faptă bună mărunță e mai bună decât cele mai solemne promisiuni de a face imposibilul.
- Nu există o putere mai distractivă decât capacitatea de a-i reprezenta pe oameni într-un mod amuzant.
- Un guvern bun nu este cel care vrea să-i facă pe oameni fericiți, ci acela care știe cum să facă asta. *(Thomas Babington Macaulay)*
- Omul e un mister, iar la temelia umanității stă mereu admirarea acestui mister.
- Ține socoteala fiecărei zile, ține cont de fiecare minut pierdut! *(Thomas Mann)*
- Omul este o ființă nemulțumită de ea însăși și capabilă să se reconstruiască pe sine.
- Conflictul dintre milă și libertate... Mila poate duce la renunțarea la libertate, libertatea poate duce la cruzime... *(Nikolai Berdeev)*
- Politica este la fel de riscantă ca și războiul. Ba chiar mult mai periculoasă. La război ești ucis doar o dată, iar în politică - de mai multe ori.
- Responsabilitatea este prețul pe care îl plătim pentru autoritate.
- Englezii au întotdeauna o linie de conduită, numai că nu e dreaptă. *(Winston Churchill)*

Omenia TV

o voce a pensionarilor din România

Aflată în al șaselea an, Omenia TV redă vocea pensionarilor din România. Singura platformă online a organizațiilor de pensionari, Omenia TV este un spațiu al schimburilor de experiență și al exemplurilor care pot replica bunele practici în casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, și în același timp în alte asociații ale pensionarilor.

Platforma online Omenia TV a apărut din nevoia organizațiilor membre ale Federației Naționale "OMENIA" a C.A.R.P.-urilor din România de a fi în contact cu proiectele și strategiile Federației, de a învăța și colabora în spiritul ajutorului reciproc de la celelalte organizații, de a fi transparente în relația cu membrii, autoritățile centrale și locale, cu sponsorii.

Vă invităm să explorați bunele practici în casele de ajutor reciproc ale pensionarilor!

Pentru a viziona postul de televiziune online OMENIA TV puteți accesa motorul de căutare www.google.ro, dar și site-ul Federației Naționale "OMENIA" care vă vor direcționa către postul TV. De asemenea, puteți căuta simplu www.omeniatv.ro.

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

cetățeni activi³ la puterea³

PROIECT CO-FINANȚAT PRINTR-UN GRANT DIN PARTEA ELVEȚIEI PRIN INTERMEDIUL
CONTRIBUȚIEI ELVEȚIENE PENTRU UNIUNEA EUROPEANĂ EXTINSĂ

detalii pe:

WWW.CARITASROMANIA.RO | WWW.CARP-OMENIA.RO

Confederația
Caritas
România

E-mail: fn.omenia@yahoo.com
E-mail: secretariat@fn-omenia.ro
Website: www.fn-omenia.ro
Tel/fax: 021-423.17.49; 021-456.36.99;
Mobil: 0752.001.404; 0752.001.406

ISSN — 2065 — 9989
Tipărit la S.C. DOROTEA PRODCOM S.R.L.
Tipografie Tel. 0744.536.449
E-mail: dorotea_print@yahoo.com
Mobil: 0752.001.404; 0752.001.406